

Naročnina
Dnevno: 200 D
za kratkoročno uporabo
mesечно: 400 D
polletno: 1200 D
celoletno: 2400 D
Za inozemstvo
mesечно: 400 D
nedeljska: 200 D
ce. ob po v jugo
slavih 120 D
inozemstvo: 400 D

Uredništvo je: Kopirarji: ul. 6. III
Rekopisi se ne vračajo, neprimerno
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravitelja št. 2328

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stop. peti vrsta
maloglasni po 150
in 20, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 250, večji
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a. Pri večjem q
naročniku popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po preizku

Informativen list za slovenski narod

Uprava je: Kopirarji: ul. 6. III
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Stalinova revolucija

V Rusiji se je začela nova revolucija, večja in obsejnejša od vseh sedanjih. Zakaj tudi oktorska revolucija boljševikov ni segla tako globoko v življenje, kakor je sedaj posegel s svojo revolucijo od zgoraj sam diktator Rusije, strastni kavkaški revolucionar Stalin. Cesar se ni upal Lenin, česar se je ustrašil vsak boljševiški voditelj, to je storil sedaj Stalin in nastopil z vso krutostjo proti ruskemu kmetu. Tudi ta se mora ukloniti pod jarem komunistične ideologije, tudi ta mora postati samo kolektivistična številka. Skoraj 150 milijonov prebivalcev ima Rusija in od teh je 120 milijonov kmetijskega prebivalstva in proti vsej tej ogromni množici je nastopil sedaj Stalin, da tudi njo podvrže komunistični misli.

Jasno je, da ni Stalin rad pričel tega re-enakega boja in naj bo še tako zagrizen v komunistično teorijo, kajti igra je le prenevarna. Ze celo pa je tvegana v trenutku, ko se trudijo boljševiki na vse načine, da izvedejo svoj petletni obnovitveni načrt Rusije. Z največjim naporom vseh sil naj Rusija obnovi v petih letih vse to, kar so uničile vojne in brezglave ter koruptne uprave v šestnajstih letih. Ze v normalnih časih bi bilo to skoraj nemogoče, kako pa se naj to doseže, če istočasno požigajo kazenske ekspedicije Stalinove opričniki ruske vasi in pobijajo ruske kmete! Mislimo, da mora biti Stalinu samemu tesno, če pomisli na posledice, ki jih mora povzročiti od njega samega zaneteni vihar.

A kljub vsemu temu je sodrug Stalin vsoeno pričel z revolucijo, ker menda sploh ni imel drugega izhoda. Moral je vgrizniti v kisljo jabolko, ali pa je bilo v nevarnosti njegovo diktatorsko mesto. Presilno je pač Stalin pometal okoli sebe s komunističnimi voditelji, da je nastala okoli Stalina že mučna praznota. Vsi slavni boljševiški voditelji, ki so toliko let veljali kot pravi zastopniki boljševizma, so se morali umakniti težki pesti Kavkazca in tudi največje zasluge za stranko niso izposlovale nobene milosti. Po Leninovi smrti vsemogočni triumvirat Kalinin, Buharin in Rikov je ravno tako padel, kakor je moral v pregnanstvo veliki zmagovalac in ustanovitelj rdeče vojske Trocki. In nič ni pomagalo Preobraženskemu, Radeku in vsem drugim voditeljem, da so bili ustvaritelji boljševistične sile. Ko so se upali imeti le malo drugačno mnenje, kakor ga je predpisal Stalin. Diktator ni trpel okoli sebe močnih ljudi, Stalin je hotel imeti le kreature.

Ko so po vrsti padali sovjetski voditelji eden za drugim, pa so se pričeli ljudje spraševati, kdo da je novi diktator in kakšne so njegove zasluge. In tako je prišlo do tega, da se je moral Stalin priporočiti ljudem kot pravi boljševik in da je moral pokazati tudi svoje zasluge. Čisto v skladu z značajem Stalina je, da se je to priporočilo izvršilo na najbolj radikalen način. Ni pustil Stalin, da bi ljudje spoznali, da je vrgel Trockega le zaradi oblasti, ker se je bal njegovega tekmovanja, temveč se je Stalin odel v idejni plašč in dejal, da je vrgel Trockega, ker se je ta izneveril komunističnemu programu. Trocki je bil proti NEP-u in za čisto levičarsko smer, Stalin pa je še prekosil Trockega in krenil v skrajno levičarsko smer. Zato je padel vsak kompromis, zato je konec NEP-a in vsake privatne trgovine in industrije, zato so zaprte danes vse borze in zato je prišlo tudi ono zadnje — kolektivizacija ruske vasi. Stalin je prekosil tako celo Lenina in se priporočil kot največji komunist in dokazal, da mu gre diktatorsko mesto. Zakaj tudi zadnje zahtevo komunizma bo uveljavil Stalin in nihče drugi.

Iz tega skrajnega radikalizma pa se je rodilo tudi vse drugo in tudi najnovejše preganjanje kristjanov. Novi diktator ne pozna kompromisov in zato mora izginiti tudi vse verstvo, ker tudi to ni v programu komunizma. Zato je nova strahovlada objela Rusijo in zato je pričel Stalin novo revolucijo.

Kajti da je kolektivizacija vasi nova revolucija, o tem ni nobenega dvoma. Osemdeset odstotkov ruskega naroda naj na mah čisto spremeni svoj položaj in če so danes delali še za sebe, morajo jutri delati le za druge. 120 milijonov, že vsled svojega dela rojenih individualistov, naj na povelje Stalina iztrga iz sebe ta individualizem in bo srečnih, da so postali pravi sužnji sovjetske države!

Ni mogoče, da bi ruski kmetje to zahtevano razumeli in sprejeli in zato mora priti do odpora, kakršnega ruski kmet še nikdar ni dal komunističnim teoretikom. Stalin ima v svojih rokah ves upravni aparat in vsa sredstva oblasti. Ali pa je ta aparat tako močan, da vzdrži odpor ogromne večine ljudstva? Z obupnim

Nove protiverske odredbe sovjetov

Ukrajinska pravoslavna cerkev ukinjena — 700 cerkva zaprtih — 6 škotov, med njimi 80 letni metropolit Sphovski aretirani

Varšava, 20. 2. a. Iz Kijeva javljajo, da se potrjujejo vesti, da se je povsem ukinila Ukrajinska avtokefalna cerkev, ki je imela v svojem področju 2500 župnij. 700 ukrajinskih cerkva je bilo zaprtih. V mestu Dekarta je prišlo do spopada med narodom, kmeti in vo-jaki in so kmetje razorožili četo, ki je aretirala mestnega župnika.

V Ukrajini so nadalje zaprli 6 ukrajinskih škotov, med njimi ukrajinskega metropolita Sipkovskega, ki je že nad 80 let star.

Po vesteh iz Moskve je mestni sovjet v Kronstatu sklenil, da se popolnoma zruši tam-mojsnja velika katedrala.

Včeraj se je pripeljalo v Moskvo preko 200 tovornih avtomobilov, ki so iz moskovske gubernije pripeljali cerkvene predmete iz bakra. Vse te stvari so izložili na dvorišču ne-ke tovarne, kjer je imel delavec govor, v kate-rem je pravil, da nimajo te stvari nikake svete moči in da se bo kovina uporabila za napravo poljedelskih strojev.

Drugi dan škofovske konference

Zagreb, 20. febr. a. Na današnji konfe-renci je katoliški episkopat nadaljeval svoja strogo tajna posvetovanja. Konferenca je tra-jala od 9 dopoldne do 1 popoldne ter se je

nadaljevala popoldne od 5 do 7. O poteku konference se ne dajejo nobene informacije, temveč bo po končani konferenci izdan služ-beni komunike.

Slovo Belgrada od † dr. Kösterja

Belgrad, 20. febr. AA. Še preden so se pričele pogrebne svečanosti za prerano pre-minutim poslanikom nemške države dr. Adol-fom Kösterjem, so se pričele polniti dvorane nemškega poslanstva s prijatelji in spoštova-telji pokojnika.

Ob 10 je prispel odposlanec Nj. Vel. kra-lja divizijski general Antonije Pečić. Kmalu nato je prišel predsednik vlade general Peter Živković s člani kabineta Uzunovičem, dr. Ku-manudijem, dr. Srskičem, dr. Koroščem, Božo Maksimovičem, dr. Drinkovičem, inž. Radivo-jevičem, generalom Hadžičem in Trifunovi-čem. Medtem se je začel polniti tudi prostor za člane diplomatskega zbora. Med prvimi so prišli poslanci Francije, Anglije, Italije, Bel-gije, Poljske, Avstrije, Japonske, Rumunije ter višji uradniki poslaništev in vsi vojaški atašeji. Belgrajsko občino je zastopal inž. Mi-loš Savčič z vsem občinskim svetom, v imenu Narodne banke je prispel guverner Ignat Baj-loni. Zastopana so bila vsa humanitarna dru-štva prestolice.

Ob 10.30 se je od pokojnega poslovil mi-nister brez listnice in namestnik ministra za zunanje zadeve dr. Kosla Kumanudi z govo-rom v francoskem jeziku.

Govor min. Kumanudija.

V svojem govoru je dr. Kumanudi pod-črtal velike diplomatske zmožnosti pokojne-ga poslanika, njegov širok in miroljuben duh ter njegov plemeniti značaj. V kratkem času, ki ga je prebil med nami, je izvršil svojo na-logo do zadnje malenkosti točno. Znal nam je pokazati in izzvati občudovanje za bogato kul-turo in moralno silo nemškega naroda. Na drugi strani se je znal tudi dr. Köster poglo-biti v psihologijo našega naroda. Znal je do-umeti sedanjost naše države. Globoko smo mu hvaležni za njegovo delo, ki je tudi pripo-moglo, da so se odnošaji med njegovo domo-vino in našo državo zboljšali. Zeliimo, da bi ostalo prijateljstvo med obema državama po njegovi zaslugi trajno. Jugoslovanska vlada iskreno obžaluje smrt tega odličnega zastop-nika nemškega naroda in prosi njegovo rod-bino, da sprejme njeno sočalje.

V imenu diplomatskega zbora je govoril papežev nuncij Pellegriñelli, ki je v svojem govoru podčrtal plemenito osebnost pokojnega dr. Kösterja, njegovo živahnost in ljubeznivost ter nenavadno globoko kulturo. V imenu Bel-grada in Belgrajčanov se je poslovil načelnik

terorjem upa Stalin, da bo zlomil odpor ljud-stva, toda na kak način bo prisilil vseh teh 120 milijonov ljudi, da bodo zanj delali, je uganka, ki je ne more rešiti niti rdeči gospodar Krem-la. In tako se riše na obzorju še strašnejša slika posledice Stalinovega koraka, da bo morda že drugo leto lakota še bolj kosila ru-sko prebivalstvo ko v strašnih letih lakote po vojni. Vse to pa samo zato, ker potrebuje so-drug Stalin priporočila!

Iz golega prestiža je pričel sodrug Stalin revolucijo, kakršne ni doživela niti Rusija. Še nikdar pa niso iz prestiža porojene revolucije obrodile uspeh, temveč narobe strle tiste, ki so jih pričeli. Zato pa je vedno bolj verjetno, da bo zadnji boj Stalina z ruskim kmetom tudi zadnje poglavje boljševiške strahovlade v Ru-siji. Premogočnega nasprotnika je izzval Stalin na dvoboj, ko je udaril v obraz ruskega kmeta. Stalin, v svoji osamljenosti, bo to še zlasti kmalu spoznal.

Bivši francoski finančni minister Cheron.

Kraljica Marija se vrnila

Belgrad, 20. febr. AA. Rador javlja iz Bu-karešte, da je Nj. Vel. kraljica Marija snoči odpotovala v Belgrad. Kraljico so spremili na kolodvor vsi člani romunskega dvora in ro-munske vlade. V spremstvu Nj. Vel. kraljice Marije se nahaja princesa Jelena, ki bo kol-gost Nj. Vel. ostala nekoliko dni v Belgradu. Nj. Vel. je spremlil v Belgrad naš poslanik na romunskem dvoru Čolak Antić.

Desetletnica zagrebske veterinarske fakultete

Zagreb, 20. febr. a. V nedeljo 23. t. m. slavi veterinarska fakulteta v Zagrebu desetlet-nico svojega obstoja. Prvi početki te šole se-gajo v leto 1844, ko se je osnovalo gospodar-sko društvo, čegar namen je bil tudi ustanovi-tev veterinarske visoke šole. 1887 je bil uteme-ljen veterinarski zaklad s tajno svrhu, zgraditi v Zagrebu visoko veterinarsko šolo. Dunajske in budimpeštanske oblasti nikakor niso hotele dovoliti osnovanja te fakultete, ker bi to šlo na račun njihovih enakih visokih šol na Dunaju. Leta 1919 je prišlo končno do osnovanja te fa-kultete in oktobra meseca tega leta se je vpi-salo prvih 50 slušateljev.

Svečanost se bo vršila v nedeljo ob 10 do-poldne v zgradbi Ljudske visoke šole in jo bo otvoril predsednik veterinarjev gospod Mašić, nakar bo imel dekan prof. dr. Jurat sve-čan govor. Zvečer se bo vršila velika elitna za-bava s plesom, ki jo prirede veterinarski stu-dentje.

Senzacionalna aretacija v Sarajevu

Belgrad, 20. febr. c. Iz Sarajeva poroča-jo, da je izzvala precejšnjo senzacionalno areta-cijo dveh najboljših agitatorjev tako zvanega Vidovičevega etično-kulturnega pokreta in sicer Dušana Aleksića in njegovega tovariša Miloševića. Kakor znano gre Vidovičev po-kret za tem, da potom tako zvane dopisne šole pripravljajo dijake za polaganje izpitov v srednjih šolah. Ravno v zadnjem času je ta pokret zelo razširil svojo reklamo ter živah-no delal na tem, da se čimbolj uveljavi. Eden glavnih propagatorjev tega Vidovičevega etičnega pokreta je bil Aleksić, ki je nedav-no izdal tudi posebno knjigo, v kateri pravi, da so ideje g. Vidoviča največja resnica.

Sarajevska policija je aretirala tega propa-gatorja zato, ker ji je prišlo v roke neko spričevalo, za katerega se je izkazalo, da je po-tvorjeno in da je Aleksić ponaredil mnogo-številna srednješolska spričevala, ki jih je potem dajal »dijakom«, ki se sicer niso ničesar učili, a so na tak način prišli do srednje-šolske kvalifikacije.

Imenovanja sodnikov

Belgrad, 20. febr. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bili postavljeni na predlog ministra prav-de na področju deželnega sodišča v Ljubljani: za sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani v 5-I dr. Edvard Vračko, sodnik sreskega sodišča v Brežicah, in dr. Jakob Svet, sodnik sreskega sodi-šča v Gornji Radgoni; za sodnika sreskega sodišča v Krškem v 6-I Slavko Papež, sodni pripravnik v 8-I v Ljubljani; za sreskega sodnika v Smarju pri Jelšah v 6-I Josip Zorko, sodni pripravnik v 8-I v Ljubljani; za starešino sreskega sodišča v Gornji Radgoni v 3-I dr. Fran Kalan, starešina sreskega sodišča v Velikih Laščah; za starešino sreskega so-dišča v Velikih Laščah v 4-I Ivan Grozdnik, stare-šina sreskega sodišča v Mokronogu; za sodnik sreskega sodišča v Brežicah v 5-I Fran Detela, sod-nik sreskega sodišča v Trebnjem; za sodnika sre-skega sodišča v Trebnjem v 6-I Ferdinand Meršol, sodnik sreskega sodišča v Krškem.

Odgovor kanclerja Müllerja

Belgrad, 20. febr. AA. Predsednik mini-strskega sveta general Peter Živković je spre-jel od nemškega državnega kanclerja dr. Her-manna Müllerja na sožalno brzojavko o pri-liki smrti nemškega poslanika v Belgradu dr. A. Koesterja sledeči odgovor: Nj. ekselenci-gu ministrskemu predsedniku Petru Živković-u v Belgradu. V svojem kakor v imenu nem-ske vlade izjavljam najiskrenejšo zahvalo Vaši Ekselenci za izjavo sožalja, ki ste mi jo poslali v imenu svojim in kraljeve jugo-slovanske vlade povodom smrti poslanika g. Koesterja. Kancler Müller.

Važen sklep glede kompetence banov

Sarajevo, 20. febr. a. Z ozirom na novi za-kon o banski upravi so nastala nekatera ne-sporazumljenja v prosvetnem ministrstvu, radi tega se je to obrnilo na notranje ministrstvo, da naj da gotova pojasnila. Notranje minist-rstvo je odgovorilo, da vse one prosvetne usta-nove, ki niso specijelno navedene v zakonu o banski upravi, ne spadajo pod kompetenco ba-nov, temveč direktno pod kompetenco prosvet-nega ministrstva. V zvezi s tem je notranje mi-nistrstvo mnenja, da niso bani kompetentni na-stavljati, premeščati ali odpuščati muzejske uradnike, niti ne morejo dajati kreditov za mu-zej, ker to spada v delokrog prosvetnega mi-nistrstva.

Seja Narodne banke

Belgrad, 20. febr. AA. Danes se je vršila pod predsedstvom g. Bailonija seja upravne-ga odbora Narodne banke. V glavnem se je na seji govorilo o poročilu delovanja Narodne banke v l. 1929 za glavno skupščino delničar-jev, ki se bo vršila 9. marca. Odbor je poro-čilo soglasno sprejel. Nadalje so se obravna-vala tekoča vprašanja, posebno o obloku bankovcev.

Tržaški atentatorji prijeli

Dunaj, 19. febr. AA. »Extrablatt« doznava iz Trsta: Tržaška oblasta so podvzela posebne ukrepe, da odkrijejo krivce atentata na uredništvo tržaškega lista »Popolo di Trieste«. V Trstu in na Reki je bilo že izvršenih več aretacij. Policiji se je zdaj posrečilo, odkriti prve sledove atentatorjev. Rezultati preiskave so pokazali, da izvira napad na »Popolo di Trieste« iz skupine fašistične omladine, ki se naziva ultrafašistično in ki stoji pod vodstvom majorja Giovannija Fortija. Forti je bil pred dvema letoma radi nepokornosti izključen iz fašistične stranke. Nekaj tedn mladeničev in članov — po večini 17 do 23 let starih — te ultrafašistične stranke je bilo arretiranih. Po Trstu se širi vest, da je bil prijat tudi sam major Forti in sicer na Reki, odkoder je v nedeljo skušal pobegniti v inozemstvo. Do izključitve majorja Fortija iz fašistične stranke je prišlo radi osebnih nesoglasij nasproti vodstvu tržaških fašistov in radi ostrih napadov majorja Fortija na veliki svet fašistične stranke. Še pred svojo izključitvijo iz stranke je major Forti izjavil, da se bodo njegovi pristaši maščevali nad njegovimi nasprotniki, med katerimi je bil tudi pokojni Neri, urednik lista »Popolo di Trieste«.

Romunsko odlikovanje Gasparrija

Bukarešta, 20. febr. a. Regentski svet je odlikoval z največjim romunskim odlikovanjem, z redom velikega križa romunske krone kardinala Gasparrija, ki je imel velike zasluge za sklenitev konkordata med Romunijo in Vatikanom. Istočasno je odlikoval papež z velikim križem reda Pija XI. rektorja bucareške univerze Nikolo Jorgo.

Nobenih konkordatskih pogajani ni bilo s sovjeti

Vatikan mesto 20. febr. a. Vatikan demantira vesti, da bi se bila vršila leta 1927. pogajanja radi sklepanja konkordata s Sovjetsko Rusijo.

Novo mesto zgradi električno centralo

Novo mesto, 20. febr. a. Mestna občina je sklenila zgraditi novo električno centralo, katero bo postavila firma Škoda. Stroški za novo električno centralo znašajo pol milijona dinarjev.

Skupščina jugoslov. aerokluba bo v Mariboru

Maribor, 20. febr. a. Sredi marca se vrši v Mariboru glavna skupščina jugoslovanskega aerokluba. Za skupščino se je izbralo mesto Maribor zaradi tega, ker se je izkazalo kot najbolj aktivno in ima že dva privatna avijona.

Spomenik probuditeljev Banjevcev

Subotica, 20. febr. a. Te dni se je začela akcija subotiskih Banjevcev za zbiranje denarnih sredstev, ki so potrebna za postavitev spomenika škofu Antunoviću, ki je bil tudi Banjavec in ki ima največje zasluge, da so Banjevci, ki so tristo let živeli v tujini brez šol ohranili svoje narodne običaje in materin jezik. V subotiskih krogih se naglašja potreba, da bi se ustvaril čimprej odbor, ki bi prevzel v roke akcijo za zbiranje prilogov za ta spomenik.

Zagrebiške vesti

Zagrebska železniška direkcija si je nabavila večje število snežnih plugov, ter bo v kratkem proga popolnoma očiščena.

Zagreb, 20. febr. a. Po izjavi mestnega župana dr. Srkulja, se avtobusna koncesija ne bo dala nobenemu privatnemu podjetju, nego jo bo vzela v svoje roke mestna občina, oziroma mestna hranilnica, v katere oblasti se nahaja tudi tramvajski promet. Za vse proge se bo plačalo na gotovi razdalji enako.

Zagreb, 20. febr. a. V zadnjem času se v Zagrebu vršijo ostre diskusije radi dviganja cene kruha. Pekli skušajo opravičiti svoj korak. Vsa javnost je ostro proti temu povišanju in očita zagrebskim obrtnikom, da prodajajo slovenski obrtniki izvrsten kruh po 4.50 Din kg. Zagrebski peki pa bi lahko prodajali še ceneje, ker ni treba plačati prevoznih stroškov. Zagrebski tisk predlaga, da bi se osnovala mestna pekarna.

Split, 20. febr. a. Radi snežnih zametov je sinočnji brzovlak iz Zagreba došel v Split z zelo veliko zamudo. Brzovlak Split—Zagreb še ni došel v Zagreb.

Prijet nevaren vlomilec

Belgrad, 20. febr. AA. Organi oddelka kriminalne policije so prijeli Dušana Veliča, znanega nevarnega tatu. Velič je znan robijaš in je svojčas pobegnil iz kaznilnice v Sremski Mitrovici. Na policiji je Velič priznal, da je prošlo noč izvršil več tatvin. Policija nadaljuje preiskavo, ker smatra, da je od dne poba pa do danes izvršil še druge tatvine in vlome.

Dunaška vremenska napoved. Vzhodni rob Alp: Bolj oblačno, ponekod morda sneg, temperatura večinoma nad ničlo. Severne Alpe: Menjaje oblačno, polagoma zvišanje temperature. Južne Alpe: Manj oblačno, hudo mraz.

Težavno reševanje francoske krize

Tardieu odklonil sodelovanje — Republikanska koncentracija propadla — Poizkus z levičarskim kabineto

Pariz, 20. febr. U. Chaumets je danes, potem ko sta ga obiskala predsednika poslanske zbornice in senata, začel razgovore z voditelji skupin, ki pridejo v poštev za novo večino. Odklonil se je za republikansko koncentracijo in hoče poskusiti, kar pa se ni posrečilo niti Tardieu in Briand in tudi ne Clementelu ob priliki zadnje krize vlade, namreč zvariti skupaj meščansko levičarstvo in sredino v koalicio in iti pri tem celo do Maginotove skupine. Težkoče, na katere pri tem zadeva, prihajajo deloma iz njegove lastne stranke. Daladier in njegovi pristaši očitno kljub skušnjam v mesecu decembru še niso opustili upanja, da bi se obnovil kartel še v tej legisturni periodi. Pri tem jih podpirajo socialisti, katerih voditelj Leon Blum je izjavil, da bosta on in njegova stranka poskusila vse, da preprečita sestavo koalicije, po kateri stremi Chaumets. Samo na parlamentarno podporo socialistov navezana manjšinska vlada, kakor jo priporočajo Daladier in njegovi socialistični prijatelji, pa je v zbornici iz l. 1928 še manj zmožna življenja, kakor v zbornici iz l. 1924, v kateri so bile levičarske stranke mnogo močnejše zastopane, kakor v sedanjih. Za radikalno-socialistično stranko v

teh razmerah ne ostane druga izbira, kakor kompromis s skupino desnega centra.

Pariz, 20. febr. U. Popoldne se je zdelo, da se bo Chaumetsu posrečilo, sestaviti vlado široke republikanske koncentracije. Chaumets je med drugim stavil ponudbe tudi Tardieuju in Daladieru. Ponudil je Tardieuju najprej podpredsedništvo in ministrstvo za narodno obrambo, ki bi obsegalo vojno, mornariško in zrakoplovno ministrstvo skupaj. Zvečer se je doznalo, da je Tardieu brezpogojno odklonil vse ponudbe, da bi prevzel kako mesto v Chaumetsovem kabinetu. — Daladier pa je za sedaj rezerviran in čaka. Chaumets pa se radi odklonilnega stališča Tardieuja ni dal oplahiti ter je izjavil, da hoče nadaljevati poskuse za sestavo levega kabineta, tem bolj, ker se kljub odklonitvi Tardieuja zdi, da Tardieujeva skupina ni proti temu, da bi sodelovala. Odklonitev Tardieuja ima celo lahko dobre posledice za Chaumetsa, ker so socialisti, kakor znano, izjavili, da ne bodo podpirali kabineta, v katerem bi sedel Tardieu. Sedaj je dana možnost, da bodo socialisti podpirali levi meščanski kabinet.

Ženevska carinska konferenca

Govor jugoslovanskega delegata

Ženeva, 20. febr. U. V generalni debati za carinsko premirje je govoril danes popoldne jugoslovanski trgovinski minister Demetričević, ki ni bil proti načelu carinskega premirja, vendar pa je za svoj pristanek zahteval razne pridržke. Če bi industrijske države ostale pri svojem ekstremnem industrijskem protekcionizmu, bi Jugoslaviji ne ostalo nič drugega, kakor da se industrializira, to je s svoje strani vršiti industrijski protekcionizem. Dan uveljavljenja carinskega premirja ni tako pomemben, kakor vprašanje, ali bo mogoče,

poprej spraviti v sklad vse carinske politične odredbe z razmerami in potrebami raznih držav.

Od jutri dalje se bo konferenca posvetovala v dveh komisijah, katerih se bodo udeleževali vsi delegati, in sicer bo prva pod predstvom Nizozemca Colijna razpravljala o načrtu konvencije za carinsko premirje, druga pod predsedstvom romunskega finančnega ministra Matgearuja o programu bodočih razprav za kolektivne pogodbe za zboljšanje gospodarskih odnosov, in sicer posebno s tem, da se zmanjšajo trgovinske težkoče.

Sovjeti pripravljajo vojno proti Poljski in Romuniji

Brdipčeta, 20. febr. U. Iz vira, ki ne dovoljuje nobenega demantija, doznava Vaš dopisnik, da Poljska in Francija neprestano obveščata romunsko vlado o tem, da namerava Sovjetska Rusija s svojimi vojaškimi pripravami na svojih zapadnih mejah najbrž izvršiti napad na Poljsko in posebno na Romunijo. V zadnjem času je Rusija ob železniški progi Odesa—Kijev zgradila velika vojaška skladišča in koncentrirala čete. Enake informacije je dobila romunska vlada tudi z drugih strani. Zdi se, da hoče Rusija s takimi

pripravami odvrniti pozornost doma in v inozemstvu od drugih domačih razmer.

Bukarešta, 20. febr. U. Z ozirom na razne alarmantne vesti v romunskih listih je bil izdan danes po ministrskem svetu sledeči komunik: »Nekateri listi prinašajo alarmantne vesti o položaju v Besarabiji. Pooblaščen smo, javnosti sporočiti, da je v Besarabiji popoln mir in da ga ne ogrožajo nobeni dogodki niti v inozemstvu niti doma. Vsake druge informacije so ali brez podlage ali zlohotne.«

Angleški konservativci proti sovjetom

London, 20. febr. AA. Na današnji seji lordske zbornice je Earl Birkenhead govoril o obnovi diplomatskih odnosov z Rusijo in vprašal vlado, ako je opozorila sovjetsko vlado ali pa njenega zastopnika v Londonu, da je Rusija prelomila poštoje na temelju katerih so bili obnovljeni rusko-angleški diplomatski odnosi. Nadalje je govornik omenil protest canterburyjskega nadškofa proti verskim preganjanjem v Rusiji.

Birkenhead je nadalje izjavil, da je sovjetska vlada prelomila svojo obljubo, da bo ustavila propagando in omejila delovanje kominterne. Govornik je nadalje konstatiral,

da se sovjetska akcija v Afganistanu in Indiji nadaljuje.

V imenu vlade je lord Parmoor izjavil, da bo angleška vlada takoj pretrgala diplomatske odnose z Rusijo, če bo kominterne nadaljevala svojo propagando. Angleška vlada bo smatrala v tem primeru odgovorno rusko vlado, za akcijo kominterne, ki bi bila naperjena proti angleški državi. Angleška vlada nima namena, da bi skušala definirati razliko med kominternom in rusko vlado. Angleška vlada je mnenja, da se doslej ni zgodilo nič takega, kar bi povzročilo pretrganje diplomatskih odnosov.

Propadanje avstr. komunistov

Dunaj, 20. febr. U. Tudi pri avstrijskih komunistih je vedno bolj očitno propadanje. Ena izmed najmerodajnejših članskih skupin pod vodstvom prejšnjega voditelja stranke Zieglerja je sklenila, da korporativno zapusti komunistično stranko in vstopi v socialnodemokratsko stranko. »Arbeiter Zeitung« javlja k temu, da je v času enajstletnega obstoja

avstrijske komunistične stranke šlo skozi stranko najmanj sto tisoč delavcev, od katerih pa jih je 90.000 takoj stranki obrnilo hrbet, ko so spoznali njeno politično in moralno nizko stanje. Danes šteje komunistična stranka v vsej Avstriji komaj tisoč članov. Postala je brezvplivna sekta, kljub temu pa je razcepljena v mnogo skupin.

Kabinet L'apčeva ostane

Sofija, 20. febr. U. Včerajšnja in današnja pogajanja med Ljapčevim in Burvom na eni ter Cankovom na drugi strani radi rekonstrukcije kabineta so se danes zvečer prekinila brez uspeha. Razgovori med njimi so bili precej viharni in dočim se je še včeraj zdelo, da bi prišlo do sporazuma, je danes Cankov razbil vsako upanje. Cankov je zastopal stališče, da se mora dosedanj kurz spremeniti, ter je izjavil, da ne želi sodelovati v Ljapčevem kabinetu. Ljapčev pa, ki uživa zaupanje kralja, nima nobenega povišja, ustreči ostri zahtevi Cankova, da odstopi. Vprašanje je, ali bo sedaj Cankova stranka izstopila iz vladne koalicije. Smatra se, da bo Ljapčev tudi brez Cankovih pristašev razpadel z majhno večino, katero bo lahko še povečal z vstopom te ali one dosedanje opozicijske skupine. Do odločitve bo prišlo prihodnje dni.

Bombni atentat na misijonsko cerkev

Pariz, 20. febr. U. V Indokini so včeraj neznani storilci vrgli bombo v misijonsko cerkev v Bong Banu. Dasi je bilo v cerkvi zbranih mnogo vernikov, je bila ubita samo ena oseba, dve pa sta bili ranjeni. Istočasno je oborožena vstaška tolpa napadla neko vas, vendar so bili napadalec s težkimi zgrubami odbiti, deset pa je bilo ujetih.

Grandi odpoval

London, 20. febr. U. Italijanski zunanji minister Grandi je danes odpotoval v Rim, in se bo vrnil šele po enem tednu, ko se bo pet začno dela londonske konference. Pododbor strokovnjakov se je danes sestal k seji, da razpravlja o vprašanjih konference. Posvetovanja pododpora se bodo nadaljevala še nadalje ves teden.

Schober odpotuje jutri v Berlin

Berlin, 20. febr. U. Avstrijski zvezni kancler dr. Schober dospe v Berlin v soboto popoldne. Takoj bo obiskal državnega predsednika Hindenburga in državnega kanclerja ter bo popoldne gost pri državnem predsedniku. Dalje so nameravani sprejemi pri zunanjem ministru dr. Curtiusu in pri avstrijskem poslaniku dr. Francku, izlet v Potsdam in slavnostna predstava v državni operi. Dr. Schober bo spremljal med drugim sekijski šef dr. Schüller, ki vodi gospodarska pogajanja z Nemčijo. Izraza se upanje, da bo težkoče pri trgovinskih pogajanjih mogoče premagati v osebnih razgovorih.

Avstrijska gospodarska konferenca sklicana

Dunaj, 20. febr. AA. Zvezni kancler dr. Schober je včeraj sprejel zastopnike svobodnih sindikatov in jim sporočil, da je na dan 28. februarja sklicana konferenca zastopnikov vseh gospodarskih organizacij in korporacij, ki naj sklepa o odstranitvi gospodarskih težkoč ter predvsem prouči vprašanje brezposelnosti. Dr. Schober je nadalje sporočil zastopnikom svobodnih sindikatov, da se bo konferenca bavila s splošnimi gospodarskimi vprašanji, na podlagi programa, ki so ga predložili sindikati. Naposled je dr. Schober izjavil, da vlada ni sprejela pravcev, ki jih je o teh vprašanjih predložila trgovska zbornica in da ima svoje posebno stališče.

Seja avstr. parlamenta

Dunaj, 20. febr. U. V desetminutni seji je danes vlada predložila parlamentu haške dogovore ter italijansko-avstrijsko prijateljsko in razsodiščno pogodbo. Brez prvega čitanja so bile pogodbe takoj odkazane ustavnemu odboru, ki se bo sestal jutri popoldne, da bo o njih razpravljal.

Komunisti povzročitelji atenske eksplozije

Atene, 20. febr. AA. Splošno vznemirjenost je izzvala katastrofa včerajšnje eksplozije vojnega orožja in smodnika. Eksplozija je nastala zaradi padca velikega zaboja z italijanskimi ročnimi bombami, ki so ga pripeljali z avtomobilom v skladišče. Eksploziralo je nad 700.000 ročnih bomb. Devet oseb je bilo ubitih, 10 oseb težko in lahko ranjenih, med temi je tudi nekoliko višjih oficirjev. Včerajšnji popoldanski »Etnos« piše obširno o eksploziji in trdi, da gre za komunistično zaroto in za komunistično propagando. To svoje trditve podkrepljuje s tem, da je šofer tovornega avtomobila po oddaji materiala izginil in da se je vrnil šele po eksploziji.

Byrd se vrača

New York, 20. febr. U. Ekspedicijska ladja Byrdova je zapustila »Little Americ« v sredo popoldne po trinajsturnem tamkajšnjem bivanju. Obe letali so pustili tam in vzeli s seboj v hitrih samo najdragocenejše opremne predmete. Ekspedicijski čaka najtežja naloga, da v tem letnem času prebije strnjeni led. Ekspedicijska je bivala v Antarktidi 13 mesecev in 25 dni.

Zaroka princese Ileane - razdrta

Bukarešta, 20. febr. U. Zaroka princese Ileane z grofom Hochbergom se danes lahko smatra za razdrto. Kraljica-vdova Marija je obvestila princesinjo Ileano o znanih vesteh glede ženina, nakar je princesinja takoj izjavila, da je pripravljena, razdrtiti zaroko. Obe sta se danes odpeljali v Constanco, od koder boste nadaljevali potovanje v Aleksandrijo.

Osem oseb zastrunil

New York, 20. febr. U. Policija v Detroitu je aretirala mornarja Jamesa Bakerja, katerega newyorška policija že več mesecev išče radi zastrupljenja paznika v Gugenheimerjevem laboratoriju v New Yorku. Baker je pri zasliševanju priznal, da ima nepremagljivo strast, zastrupljati ljudi in da je tekom zadnjih starih let zastrupil osem ljudi, večinoma s ciankalijem. Enega takih umorov je izvršil v Hamburgu na mornarju, s katerim je skupaj stanoval.

Brata imel zaprtega 12 let

Berlin, 20. febr. U. V vasi Zielenzig pri Frankfurtu ob Odri je policija našla na posestvu kmeta Gundermanna na podstrešju posestnikovega brata, ki je bil dvanaest let zaprt v majhni sobici. Ko je policija prišla na posestvo, se je Gundermann sprva branil, dopustiti preiskavo, končno pa se je policiji posrečilo, da je preiskala hišo ter je našla pod streho 50 letnega brata posestnikovega v popolnoma zapuščenem stanju. Ko je policija vstopila, se je nesrečnež skril pod slamnjačo, ker se je bal, da bo tepen.

Drobne novce

Helsingfors, 20. febr. AA. Veliko senzacijo je vzbudila v finskih krogih oporoka bogatega industrijalca Justeja Kisala, ki je zapustil svoje 20 milijonsko premoženje (v finskih markah) za borbo proti vojski in sušici.

London, 20. febr. U. V Sanghaju so včeraj neznani morilec ustrelili štiri osebe, od katerih sta bili dve znana člana levega krila kuomintang.

Ali šola preveč zahteva od otrok?

F. I.

Marsikdo je z zanimanjem prebiral odgovore, ki so prihajali na zgorajšnje vprašanje. In najbrž bi bilo prišlo še mnogo odgovorov, ko bi uredništvo ne bilo zapahnilo vrat. Iz odgovorov lahko razberemo, da je v šolskem obratovanju marsikaj, ob čemer se spotikajo prizadeji, tako starši kakor tudi učitelji. Z uspehi v obče niso zadovoljni ne eni ne drugi. Nekateri starši se pritožujejo, da učitelji preveč zahtevajo od otrok. Poleg učenja v šoli, jim nalagajo še učenje doma in izdelovanje nalog, kakor da bi peturno sedenje v šoli še ne bilo dovolj naporno. Glavni predmeti kakor branje, računstvo, pisanje, se zanemarjajo, večja važnost se pa polaga na predmete, ki so manjšega pomena, kakor je risanje in so razna ročna dela, ki zaposlujejo otroke zelo tudi doma. V šoli je premalo vzgoje, in v verskih stvareh preveč brezbrzičnosti. Z vsem mogočim hočejo obremeniti razum otrokov, a na vzgojo trdnega in blagega značaja, se ne polaga nobene važnosti itd.

Kajpada tudi učiteljstvo z uspehi ni zadovoljno, kar dokazuje vedno iskanje novih potov, kako bi predpisani učni našt — ki nikakor preveč ne zahteva! — dosegel. Gotovo je, da vesten učitelj, kateremu je šola resna zadeva, vobče dosega odkazani cilj brez vseh pretiravanj. Da bi otroci brez učenja doma dosegali povoljne uspehe, je zelo dvomljivo, in zato dobivajo šolski otroci domače naloge. Je to tudi potrebno zaposlovanje otrok, ki na kmetih ni toliko važnosti, ker starši zaposlijo otroke z delom, kakor v mestu in delavskih naselbinah, kjer se otroci izobrazujejo in vzgajajo na ulici, ker nimajo drugega dela, kadar se ne uče. Izključno gojenje sporta brzokone ne bo usposobilo v tekmi za kruh, za boljše eksistenco, kjer odločujejo predvsem duhovne sile in zmožnosti. Tudi pretiravanje v posameznih predmetih, ko se nam zdi, da se tu in tam preveč važnosti poklada na slikanje, ročna dela, rokotvorni pouk i. dr., so to stvari, ki jih ne moremo beležiti na rovaš učnega načrta, temveč le učitelja, ki pospešuje predvsem predmete, ki odgovarjajo njegovemu nagnjenju in njegovim zmožnostim.

Nerazdeljen pouk je tu in tam tudi izpitika in recimo naravnost za otroke, zlasti slabotnejše, naporen. Štiri, pet ur ali še tudi kaj več sedenja v šoli je vsekako za otroke prenaporno. V mestih in industrijskih krajih, kjer imajo otroci blizu šole, ne bi bilo napačno, ako bi se uredil opoldanski odmor. Tako bi bili otroci opoldne doma pri skupnem kosilu, popoldne pa nekaj ur — vsaj ob nekaterih dnevih — zopet v šoli.

Popolnoma upravičena je zahteva, da vsled učenja ne sme trpeti zdravje otrok. Bolehen otrok ne more trajno napredovati. V boju za obstanek bo vzdržal samo zdrav rod. Prav bi bilo da bi ugledni zdravniki podali o tem svoje mnenje, da bi bili na jasnem oni, ki imajo pomisleke proti nerazdeljenemu šolskemu pouku, ali je nepretrgano zaposlenje šolskih otrok zdravju kvarljivo ali ne.

Pri tej anketi se udeleženci niso strogo držali dane jim naloge. Dotaknili so se tudi drugih stvari, ki so v zvezi z vprašanjem šole.

Izrazili so se predvsem: 1. da bi se ne polagalo prevelike važnosti stranskim predmetom. V osnovni šoli je vendar glavno verouk, branje, računanje, pisanje in one stvari, ki so nujno potrebne za življenje. Vsekakor naj bi se učilo manj predmetov, kakor se jih sedaj, a ti bi se morali temeljito učiti. 2. V osnovni šoli se polagajo otrokom temelji dobre moralne vzgoje, ki bi nam vsem morala biti resna stvar. Moralna vzgoja brez verske vzgoje je pa težka stvar. Zato pa je potrebno, da bi se vzgojitelji svetnega in duhovskega stanu zavedali dolžnosti, ki jih imajo v tem oziru. Vprašanje je, ako je povojni učiteljski naraščaj po svoji večini zmožen in voljan posvetiti največje pažnje dobri moralni vzgoji. 3. Dovolj narodne vzgoje, ki se v zvezi s krščansko vzgojo ne bo izprevrila v slep narodni fanatizem. 4. Več pouka o higieni. Škodljivost alkohola, nikotina i. dr. Z vzgledom.

Sploh se je sprožilo toliko vprašanj, da bi se o domislekih, ki so se pojavili v anketi, napisalo nešteto razprav in dalo snovi za nove ankete.

H koncu naj se dotaknem še ene stvari, ki je bila mimogrede omenjena v teku ankete, ki je pa tudi važna.

Le preradi zvrčamo vse napake, ki jih opazimo pri šolstvu na učiteljski stan, ker sklepamo; ta je odločilen v šolstvu, torej tudi kriv vseh napak in neuspehov. Nič ne pomislimo, da je učitelj dandane običajno zaposlen tudi izven šole, ki že sama zahteva vso učiteljevo osebnost. Po ključ učiteljev je postalo tudi izvenšolsko delo.

Mnogo je učiteljev, ki so iz lastnega nagiba, iz veselja do gospodarskega in kulturnega dela, pridružili se javnim delavcem pri društvi, združenju, pri sportu i. dr., a druge so vpregli v izvenšolsko delo, ki ga sami niso iskali, a so se ga vsled razmer prisiljeni morali lotiti. Kakor kaže, se bo to delo še pomnožilo in bojimo se, da bo pri tem trpela šola, za katero so učitelji predvsem usposobljeni in namenjeni.

Učiteljem so naložene tudi stvari, ki so za šolo in učitelje prav neprijetne in prav nič ne pospešujejo ugleda šole in stanu.

Ze med vojno so začeli učiteljstvo izkoriščati. V šoli so morali prodajati razne vojne znake, prirejati zbirke denarja in blaga, so jih zaposlovali za vojno pomožno delo itd. Gorje mu, kdor bi se bil upiral! Vsaj označba p. v. bi ga bila zadela.

Vojna je sicer prenehala, a zbiranje darov v naturi in denarju, zlasti pa prodajanje slik, knjižice i. dr., se pa vedno še nadaljuje. Založnik v kakršnemkoli mestu izda kako delce, strokovne ali nacionalne vsebine, priredi kako sliko in ker se take stvari ne razpečajo tako hitro kakor jersbas češnja, pa hajdi na ministrstvo in ondi že na kak način izvrta priporočilo in naročilo, da si mora tisti predmet omisliti vsaka šola, največkrat pa vsa šolska mladina. Hočeš, nočeš, naenkrat je učitelj posredovalec med otroci in založnikom ali pa zbiratelj jajec itd. Tedaj naroči otrokom, da prinese denar. Učiteljstvo ne dela rado tega, ker čuti, da je beračanje zelo neprijetna stvar, da

vzbuja pri starših otrok nevoljo ali kaj: manj je nevarna zamera pri starših kakor od zgoraj.

V tem oziru šola res preveč zahteva od otrok.

V kakem položaju je učiteljstvo, kadar se brani razpečavanja, osvetljuje slučaj, ki se je pripetil pred nekaj meseci. Učiteljstvo je prodajo odklonilo in predmete vrnilo, a takoj so prišli predmeti nazaj in z njimi še odlok: »Izvodil se morajo brezpogojno razprodati, odnosno odkupiti od kr. šolskega odbora, v nasprotnem slučaju se bo smatralo za malomarnost in brezbrzičnost od strani šolskega upravitelja, kakor tudi od strani podrejenega učiteljstva.«

Anketa je odkrila precej nedostatkov, ki se z dobro voljo dajo deloma odpraviti. V slučaju preobremenjevanja otrok z delom, bi se pač z intervencijo pri učitelju ali njegovem predstojniku dalo marsikaj popraviti, kar povzroča trenutno nezazpolženost. Vsega učitelj pri otrocih ne zmore, zato smo starši dolžni podpirati ga pri vzgojem in izobraževalnem delu, da bo šola našim otrokom prinašala čimveč solidne izobrazbe in tedaj bomo spoznali, da šola od otrok ne zahteva preveč.

Stari lovec Vincenc Dolinšek v krogu svoje številne družine

Burna seja kočerskega občinskega odbora

Kočevje, 19. febr.

V torek, 18. febr. se je vršila v dvorani mestne posvetovalnice občinska seja mestnega občinskega odbora. Zupan Lončar Ivan je otvoril ob sedmih sejo, ugotovil sklepčnost in prešel takoj na prvo točko dnevnega reda: volitev treh članov v krajevni šolski odbor v Kočevju. O tej stvari je referiral občinski odbornik dr. Arko Hans, kot načelnik personalne sekcije in predlagal v imenu te sekcije v krajevni šolski odbor gg. zdravnika dr. Röhla Jurija, dekana Erkerja Ferdinanda in ing. Stiglica Fr. Šolski nadzornik g. A. Peterlin je prečel zakon o narodnih šolah, ki predvideva, da naj se v krajevne šolske odbore izvolijo po možnosti le občinski odborniki. Personalni odsek je to enostavno prezl. V smislu tega predlaga šolski upravitelj g. Božidar Beiriani v šolski odbor gg. Erkerja, Stiglica in Peterlina. Zastopniki kočevskih Nemcev so vztrajali pri prvi kandidaturi. Vnela se je ostra debata, po kateri je zahteval dr. Arko, da d. župan na glasovanje najprej predlog personalne sekcije in šele potem predlog g. Beiriani-ja, sicer da se bo odstranil iz seje dvorane. Po teh besedah se je vnela vnovič debata in izgledalo je, da ne bo prišlo do mira. Končno so se Kočevci odločili, da spremene svoj predlog v toliko, da naj se volijo v krajevni šolski odbor gg. Rom Matija, Handler Franc in Peterlin Alojzij, s čemer so ravnali po zakonu, ker so vsi predlaganci tudi občinski odborniki in očetje osnovnošolske obveznih otrok. Ta predlog je bil nato sprejet.

K drugi točki je poročal zopet dr. Arko o prošnji dveh ljubljanskih autopodjetnikov, da bi se jima dovolila auto-zveza Ljubljana—Kočevje—Brod na Kolpi—Delnice. Občinski odbor je sklenil, da priporoči oba podjetnika t. j. Štalcer Rudolfa in Babnika Mihaela radi obstoječih krajevnih potreb.

K tretji točki je poročal načelnik policijskega ods. obč. odbornik g. Kovačič Ivan. V smislu § 35. občinskega reda in ponovnega opomina od strani okrajnega načelnika predlaga policijska sekcija, da se prepovedo vse vožnje s kolesi in ročnimi vozilki po vseh mestnih trotoarjih in hodnikih. Prestopki se bodo kaznovali s 24 Din ozir. 48 ur zapora. Dalje se prepevuje izstavljanje reklamnih predmetov na trotoarje, s čemer se ovira promet. K vsem predlogom se je vnela živahna debata, zlasti k zadnjemu predlogu glede izstavljanja. Sprejet je bil končno predlog obč. odbornika g. Stofe Zdravka, ki se glasi: prepoved obstoja razen v časih, ki jih predvidevajo stari običaji.

Po tem je župan g. Lončar Ivan zaključil javno sejo. V tajni seji so se obravnavale prošnje za sprejem v občinsko domovno zvezo.

Smrt častiljivega lovca

Sv. Lovrenc na Poh., 19. febr. 1930.

Danes zjutraj ob šestih je tukaj za vedno zatisnil svoje oči g. Dolinšek Vincenc, bivši logar in lovec na Klopnem vrhu in posestnik v trgu. Rajni je bil rojen 20. januarja 1853 v Rušah kot sin takratnega logarja na Fali ter je bil dosedaj najstarejši član mnogoštevilne rodbine Dolinšek, in stric Mirkota in Elice Dolinšek, ki v vsakih smuških tekmah odneseta prvenstvo. V mladih letih je veliko potoval, ter je nazadnje podedoval za svojim očetom službo logarja in lovca falskega veleposestva, s sedežem na Klopnem vrhu. V tej službi je ostal približno 40 let, ko je stopil v pokoj in se preselil na svoje posestvo v trg. V svoji službi je bil zelo vesten, in ker je bil divjim lovcem trn v peti, je bil zaradi tega večkrat v smrtni nevarnosti. Pisu teh vrstic je pripovedoval marsikako zgodbo iz svojega lovskega življenja. Tako je nekega leta ustrelil 99 njakov, ter si je na vso moč prizadeval, da bi njihovo število zvišal na 100, kar se mu pa ni hotelo posrečiti. V svoji srebrno beli bradi je bil originalni tip lovca in je klub svoji že visoki starosti 78 let bil do zadnjega še čil. Samo noge so mu nazadnje odpovedale. Bil je dvakrat poročen ter imel skupaj 14 otrok. Pogreb rajnega se vrši v petek popoldne. Svetila mu večna luč! Rodbini pa naše sožalje!

Samo ostra britvica jamči za prezbirno britje.

Britvice Gillette imajo izredno fino rezilo in so zato zanesljive in trpežne. Založite se pravočasno z njimi!

Gillette

do pristojbine za luč. Stvar je sedaj zelo zamotana in bomo o njej še poročali.

Ruše, 19. febr. 1930.

Vem, da ga tudi drugod ne manjka, a več ko drugod ga je na Pohorju, kjer sneži že par tednov, medtem, ko je v dolinah prej deževalo. Pravijo, da ga bo na planinah do pasu. In še vedno pada v debelih kosmih, v veselje ročkarjev, ki jim sneg pomaga spravljati hode in drva v dolino (še ga ni preveč), v veselje smučarjev, ki jih vabijo zasnežene planine, v žalost onih, ki smo bili prepričani da je tukaj vesela pomlad.

O strašni nesreči v Begunjah

Andrej Kristan, mož Frančiške Kristan roj. Rakovec, se je v četrtek 13. februarja smrtno ponesrečil na Ausenekovi žagi. Bil je v najboljših letih, mož zdrave, krepke in močne rasti, vesele narave in zelo dovipen. Naivna šala, to je bilo zadnje, kar je govoril v četrtek opoldne svoji ženi pri kosilu. Zvečer ga ob določenih uri ni bilo domov. — Žena, sluteč nekaj nenavadnega in njena mama, sta prečuli vso noč. Zjutraj ob 5 hiti žena sama z lučjo v roki na žago četrte ure oddaljeno. Po precej dolgem iskanju naokoli, pogleda še proti vratom pod žago. Odprta so — zaskrbele jo je. Stopi dol — posveti in ož grozal Zagleda ga v strašnem položaju. Pri mazanju kolesja ga je namreč zvečer zagrabil jermen in postal takorekoč njegova igrača. Jermena so morali razrezati, da ga je komisija sploh zamogla odmotati. O kolika energija, kolika prisotnost duha, da je žena še sploh našla pot izpod žage in v vsem obupu priključila sosedo, ki so še spuli ter jim z vso težavo končno dopovedala, kje ima moža. S pomočjo teh je priključila tudi svojega brata Toneja, nedaleč stanujočega. Z njim vred sta sosedo je še enkrat šla pod žago. A obupni klici vseh so položaj storili še groznejši — ženo so s silo odstranili. — Od todaj ga ni videla več. Saj so ga ji takoj zastražili, po odredbi komisije zabili v žrno krsto in ga položili v domači hiši na oder. V nedeljo popoldne so ga ob zelo številnem spremstvu župljanov odnesli na kraj miru in počitka. Z ženo in njeno mamo, ki sta ostali sami, pa sožalujemo ob tem strašnem nepričakovanem adarcu Kristine, njiju edini otrok, ki je že nekaj let angelček v rebesih, je pa brezdvomno očetu najboljši priprošnjik pri Bogu.

Berači — bogatini

V Ljubljani smo imeli pred kratkim slučaj, ko so na cesti prijeli berača, ki so ga na policijski razkrinkali kot bogatega gruntarja. Iz Rume poročajo o še bolj zanimivem slučaju, ki spominja skoro na ameriške razmere. V nedeljo popoldne so našli v neki gostilni mrtvega starega berača Bertoka. V vsej okolici so poznali Bertoka kot skrajno ubožnega človeka, ki se je mogel samo s tem preživljati, kar je priberal in od podpore, ki mu jo je dajalo društvo katoliških žena. Ko so po smrti preiskali njegovo truplo, so našli nekaj nepričakovanega: v raztrganem suknjiču so našli nič manj, kakor 87 tisočdinarških bankovcev. Pred kratkim pa so tudi v Rumi razkrili zelo podoben slučaj. V vsej Rumi je bil znan star cigan Mija Ilič, ki je redno ob določenih dnevih beračil po občini. S svojo ubožno postavo je vzbujal splošno pomilovanje in mu je vsakdo rad dal miloščino. Sedaj pa se je izkazalo, da ima ubogije šepasti cigan iz ciganskega predmestja dve hiši in da je šele pred kratkim nekomu posodil 40.000 dinarjev proti dobrih obrestim. Torej je bil pravi pristni kapitalist v beraški obleki. Seveda je bilo sedaj z njegovo beraško karijero vsega konec. Ob takih slučajih človek nehoti pomisliti na vse tiste neštete, ki so revnejši od zadnjega vaškega berača, pa jih je sram prositi. Da, tudi pri beraštvu velja izrek, da ni vse zlato, kar se svetli, — v obratnem smislu.

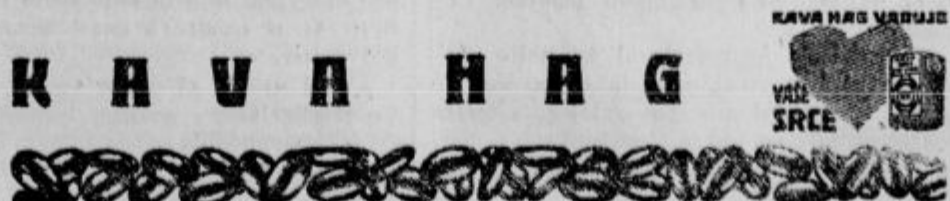
Nad konzume so se spravili

Ruše, 19. febr. 1930.

V ruški fari imamo kar štiri konzumne prodajalne. Zdi se, da so se razni svedrovi zadnji čas spravili predvsem na konzume. Ni še dolgo od tega, kar smo poročali o vlomih v dve konzumni prodajalni. Danes zjutraj je zopet šla govorica med Rušami: nočoj so hajduki vlomili v oba konzuma v eni noči. In je res tako. Pravzaprav vlomili niso, s ponarejenimi ključji so obe konzumni prodajalni čisto lepo odprli, ne da bi kaj polomili. Samo zunanje ključavnice so izginile. Samo denar so iskali, pa še tega niso našli v predalih, — dasi je v obeh konzumnih prodajalnah bilo spravljeno okoli 17 jurečkov v gotovini. Če to ni smola, oziroma nesreča v sreči! Oba poslovalca izjavljata, da v blagu ne pogrešata ničesar. Inventura bo pokazala eventualni primankljaj na blagu. Zastonj so se mučili, siro maki. Pa bi jih žandarji vseeno prijeli, ko bi jih dobili. — Pa ne da bi radi pogostih vlomov kon pavšalno obsodili nas Rušane, češ: vlomilci in tatovi. Rušani smo pošteni, imamo pa v svoji sredini najbrže nekaj nepoštenih prišlakov. Da bi bili domaćini? O tem dvomimo!

Dober okus Vaše kave,

je odvisen od vrste, katero kupujete. Teh vrst je mnogo, dobrih in slabih. Za kavo Hag se zbira samo fine vrste. Pri kavi Hag nimate garancijo samo za kvaliteto, temveč tudi za neškodljivost. Iz kave Hag je odstranjen za mnoge škodljivi kofein, torej ona je kofeina prosta. Kava Hag je dobra in zdrava.

VRTNARI

pazite, predno si nabavite orodje! Poglejte si bogato talogo nožev za obrezovanje znamke »Kunde i sin« pri trvdici

STANHO FLORJANČIČ
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35

Osebnosti

— Poročnik. Poročil se je v Naklem pri Kranju gosp. Ignacij Kubar, posestnik in mesar iz Dupel, z gospodino Anko Marinškovo, hčerko posestnika, gostilničarja in mesarja v Naklem. Vrlemu paru tiskreno častitamo in želimo obilo božjega blagoslova!

— Imenovanja v upravni službi. Za komisarja obmejne in železniške policije II-1 v Mariboru in imenovan Jakša Stančič, dosedanjaj pomočnik tajnika uprave policije v Sarajevu, za pomožnega tajnika dravske banke uprave v II/2 je imenovan Slavko Broničar, komisar železniške in obmejne policije na Raketu.

Novi grobovi

† Smrt postajenačelnika. V torek je bil pokopan g. Ivan Morel, načelnik železniške postaje v Pucenich (Slov. krajina). Umrl je več let bolehal na srčni bolezni, službo pa je do zadnjega vršil nad vse vestno. Vseled svojega dobrega znanja je bil v vsej okolici zelo priljubljen. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica. Ob grobu mu je zapel pevski zbor železnišarjev iz Murske Sobote.

N. p. v. m.!

Mala kronika

★ Konkurni razpis. Potom okrožnice so razpisane župnije: Kamnik, Sv. Planina v moravski dekaniji in Grčarice v ribniški dekaniji. Rok za vlaganje prošnje se zaključuje 20. marca 1930.

★ Kapelica v Logarski dolini. Tako zaželjena kapelica v Logarski dolini se bo le začela graditi. Gradila jo bo slovenska javnost, posebno turisti, katerim bodo pomagali tudi domačini. Kapelica je potrebna tako turistom oz. letoviščarjem, kakor tudi domačinom, ker ni uro daleč nobene cerkve. Njen obseg bo 8 x 6 m, gradivo najbrže Solčavski marmor, imela bo en oltar s pravico maševanja, posvečena bo Sv. Pavlu — v spomin Pavlu Šumanu. — Prosimo vse, ki so kdaj obiskali prelepo Logarsko dolino in one, ki so poznali Pavla Šumana, da prispevajo za to prepotrebno stvarbo — ali pa zbirajo prispevke v ta namen. Naslov je ta: Pripravljalni odbor za zidanje kapelice v Logarski dolini v Solčavi (Kolman Vinko). Čekovna poloznica pa: št. 12.244. Kmetijska nakupovalna in prodajalna zadruga (r. z. o. o.) v Solčavi. — Dšlo je že precej prispevkov, posebno iz Belgrada in iz Celja.

★ Redukcijski premogokop v Kočevju. Vodstvo kočevskega premogokopa je sklenilo, da zmanjša delavskih moči. Za sedaj je ravnanstvo reduciralo 40 delavcev. Odslovljeni rudarji so povedli Ličani. Vodstvo rudnika je napravilo la korak radi pomanjšanja eksploatacije kočevskega premogokopa v zadnjih mesecih.

★ Kdo je zadel premijo v ne škodo. Pri zadnjem žrebanju obvezne vojne škode je začela premija srečka št. 571, serije 2205. Premija je znašala 1 milijon dinarjev. Splošna radovednost kdo je zadel to srečko, je bila šele takrat potlačena, ko so ljudje zvedeli, da je last moravske banovine v Nišu. Ta srečka je prišla v banovinsko oblast popolnoma slučajno: bivša kruševska oblast je prejela pred 5 leti kot kavejjo od nekoga s'vabenega podjetja za gradnjo mostu za 20.000 Din srečk vojne škode. Ker je to podjetje propadlo, so srečke postale po dolgem sporu last kruševske oblasti in potem njene pravne naslednice: moravske banovine.

NAHOD živčni glavobol, migreno prčeno
NOSAL - BAHOVEC
Dobi se v lekarnah — NOSAL je popolnoma neškodljiv, ker se ne uživa, temveč noslja (nosol) NOSAL Vas obvaruje gripe — Kupite NOSAL tako. Proizvaja Apoteka BAHOVEC, Ljubljana.

V. Ardor:

Življenje in oder

(Sovjetska humoreska.)

Od kraja do konca drame se je neumorno borila samozatajevalna revolucionjska junakinja zoper buržoazne oblasti, na čelu katerih je stal krvočni, roparski kapitalist. Razredni boj je počival samo med odmori. Zvonce je naznanjal zadnje dejanje, v katerem se je morala odločiti usoda po sovražnikih revolucije ujetje junakinje. A predno se je dvignil zastor, je nalepila nevidna roka onstran kulis na upravniško tablo svežo objavo. Poleg nje se je takoj zbrala razburjena množica. Med njo se je preril tudi krvočni kapitalist v smokingu in cilindru, kakor je pač zahtevalo njegovo socialno stališče. »Zapisnik seje upravnega odbora... je na glas prečital kapitalist, »navzoč... kot zastopniki uprave... kot delavski zaupniki... hm, hm... Kje pa sem jaz tu?«

»Tukaj si, Vanja,« je rekel poleg stoječi stari delavec, ki ga je napodil v predzadnjem dejanju kapitalist iz svoje tovarne in ga s tem obsodil na smrt od lakote. »Glej: Terpentinu L. P. se priznajo prejemki 15. skupine državnih namočencev.«

»Oha! Kaj se to pravi: 15. skupine? Ko Mko pa dobi potem ta večja, Strekalova?« (Strekalova je nastopala v vlogi revolucijske junakinje.)

»Ta pa dobi izredno plačilo kot prva moč.« Kapitalist je že hotel glasno izraziti svoje ogorčenje radi take krivice, a v tem trenutku je za kulisami trikrat mežiknila luč, kar je pomenilo začetek dejanja. Globoko razburjeni kapitalist je moral zatajiti svoj srd in pohiteti na oder. Zavesa se je s šumenjem razgrnila na levo in desno ter se je zopet pričel napeti boj

Prav gotovo je, da bo doblitel prišel na ta način splošnosti še bolj v dobro, saj ga bo morala banovina uporabiti za javne namene.

★ Sneg in burja na Kočevskem. Snega imamo že od nedelje. Pada v gostih snežinkah. Vmes je pritisnila ostra burja, ki žene snežinke v obraz in za vrat. Snega je zapalo že nad 10 cm. Smučarji so izkoristili sneg za sport in kraj Podgorske ulice je zopet polno smučarjev. Temperatura znaša od +2 do +3°C.

★ Avlobusni promet Kočevje—Stari log. Na cesti Kočevje—Mala gora—Kleče—Stari log je pričel voziti avtobus g. Führerja iz Kočevske reke. Voz vsak dan; ob 8 zjutraj odide iz Starega loga in dospe v Kočevje ob 8.35. Iz Kočevja odhaja ob 1 popoldne in dospe v Stari log ob pol 2 pop.

★ Sprejem v vojno akademijo. Na temelju rešenja ministrstva vojske in morarice bo letos sprejetih do 800 gojencev v 58. in istolotko v 60. razred nižje šole vojne akademije.

★ V l. pehotna podčastniška šola »Kralja Aleksandra I.« v Belgradu (Deligradska ul. 46) bo sprejetih 1. maja t. l. večje število gojencev. Kandidati morajo biti naši državljani in ne smejo biti mlajši od 17 in ne starejši od 21 let t. l. rojstni letnik 1909., 1910., 1911., 1912. in 1913. Predpisano kolkovanje prošnje naj se pošlje najkasneje do 20. aprila t. l. na gorju naslov. Ostali pogoji in katere priloge se morajo priložiti prošnji, je razvidno iz Službenega vojnega lista št. 6 od 14. t. m., ki je reflektantom na razpolago pri poveljstvih pristojnih vojaških okrožij in na vseh orožniških postajah.

★ K članku o razstavi slovenskih čipk sporočamo, da gđ. Marija Reven ni čipkarica, ampak strokovna učiteljica in prava umetnica svoje stroke na drž. srednjem zavodu za žensko domačo obrt.

★ Praktični sadjar. Spisal Martin Humek. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezanemu izvodu 80 Din. To je krasna knjiga za vse, ki imajo kaj svoje zemlje in jo hočejo izkoristiti s sadjarjo. Praktične nasvete je zbral v tej knjigi zaslužni ustanovitelj in urednik sadjarske izobrazbe v Sloveniji. Poleg jasnih za vsakega sadjarja nujno potrebnih nasvetov nudi knjiga mnogo lepih barvnih podob, ki so poklepane širiti prepotrebno spoznavanje sadnih vrst in škodljivcev sadnega drevja. Slike med besedilom pa pojasnjuje tako izrazito zlate nauke, da se kar na pogled razumejo. Knjigo toplo priporočamo.

★ Stari in starke! Revmatične bolečine Vam zagrenjujejo stare dni. Masirajte vsaj enkrat na dan Vaše utrjene žile z Algo. Občutiti boste takoj veselje do življenja in svežost! V lekarnah in drogerijah 1 steklenica 10 Din.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Recitacijski večer Teodora Däublerja. Izven.

Opera: Bohème A. Union, verandna dvorana: Prosvetni večer ob 8. Planinski cvetje v naših gorah.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Sušnik, Marijin trg 5 in Mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10.

Vlom v Fabianovo hišo

Velik vlom je bil izvršen v četrtok dopoldne v hiši trgovca in gostilničarja Iva Fabjana na Krekovem trgu v Ljubljani. Vlomilec je izplenil vse tri sobe Fabjanovih poslov v podstrešju. Vlom je bil izvršen v času med 9 in 10 dopoldne. Vsi posli so se nahajali tedaj v spodnjih prostorih na delu, njihove sobe pa so bile zaklenjene. Vlomilec je, sodeč po sledovih, ki jih je pustil, skušal vlomiti v poselske sobe najprej iz stranišča ter je že pričel prekopavati steno. To pa je kmalu opustil. Nato je vdrl vrata v sobo, kjer spita natakarici Slavka Bočan in Minka Brolih. Vlomilec je vdrl v vse tri omare in sploh vse po sobi premetal in preiskal. Iz prve omare je pobral 50 Din. v drugi je našel 500 Din. v tretji pa ni našel nič denarja, za kar mu je očitno samo šlo, zakaj perilo je samo pometal iz omare, ni ga pa nič odnesel. Iz sobe obeh natakaric je vdrl v sobo kuharice Rozke Tičarjeve. Tudi tu je vse premetal: perilo in obleko iz omare, knjige, posteljnino, sploh vse. Odnesele je 900 Din kuharicinega denarja in pa zlato veržico. Iz te sobe je nato vdrl še v tretjo sobo, kjer spi Fabjanov domači delavec Franc Trnovce. Tega je tudi

Za preopust!

Konfeti serpentine, pap. črpe in vse drugo kupite pri M. TICAR, Ljubljana (Društvom popust)

najtežje oškodoval, zakaj, ko je brskal in premetaval obleko, je v žepu našel 2500 Din, vse Trnovceve prihranke. Vlomilec je nato po končanem delu in z zadovoljivim plenom izginil. Na vsak način je moral vlom izvršiti kdo, ki je poznal razmere v tej hiši. Vlomilec je celo izbral ropot, ki ga povzročajo delavci, katere imajo prav sedaj v hiši. To je tudi vzrok, da se nihče ni zmedil za ropot, ki ga je moral vlomilec v podstrešju delati.

V Fabjanovo hišo zdi se, da latovi in vlomilec nekam radi zahajajo, saj je bila to že četrta večja tatvina v zadnjih petih letih. Zanimivo je, da so bile prav te poselske sobe točno pred tremi leti, dne 20. februarja 1927 ravno tako okradene, kakor sedaj Vlom je bil seveda prijavljen policiji, ki ho skušala poiskati vlomilca.

© XVIII. prosvetni večer nas bo seznanil s planinsko floro. Znameniti alpinist Kugy opeva v svoji knjigi krasoto in lepoto onih gorskih cvetlic, ki tako lepo podpravljačo turistu in mu s hvaležnim pogledom povračajo trud, ki ga je imel na svoji poti na visoki gori. Z marsikatero gorsko cvetlico se lahko ponaša slovenska gora med znanstvenim svetom. Spored nocojšnjega večera je sledeči: 1. Pojem v ruti (koroska narodna). 2. Gustav Ipavec: Stofi v planini vas. Obe pesmi zapoje iz prijaznosti akademski kvartet. 3. Prof. C. Bernot: Naše gorske cvetlice, predavanje opremljeno s krasnimi skloptičnimi slikami. Ponovno vabimo na ta večer vse prijatelje lepega cvetja kakor tudi prijatelje visokih gor. Dvojni užitek bodo imeli pravi turisti, če bodo znali ceniti in opazovati na svojih izletih planinsko floro. Začetek danes ob 8 večer v verandni dvorani Uniona. Predprodaja vstopnic v pisarni Prosvetne zveze, sedeži 3 Din, stojlišča 2 Din.

© Podžupan profesor gosp. Evgen Jare je odstopal snoč v občinskih zadevah v Belgrad, od koder se vrne v ponedeljek 17. t. m.

© Tenorist kr. opere gosp. Leopold Kovač je bil zaprosen v odlični družbi, da zapoje, kar mu je ljubo, čemur se je radevolje odzval. Prisotni so se odskočevali za krasno petje s tem, da so nabrali za ubogo slepco 500 Din. Gosp. tenoristu iskrena hvala!

© Nevarna mesarska navada. Gamzova brada za klobukom pomenja jagra, dolg mesarski nož za škornjem pa mesarja. Samo to je razlika, da prva navada ni drugemu nevarna, kot gamzom, druga pa mesarjem samim. Da je to res, je dobil včeraj krvav dokaz mesarski pomočnik pri Jakobu Jesihu 18 letni Anton Košir. Z dolgim nožem v škornju je skočil na voz, upognil koleno — in nož se je fantu zadržal v mišicevje pri čenku. Ranjenca, kateremu je kri brž napolnila škorenj, je neki drug mesar prepeljal z vozom na reševalno postajo. Tam so mu rano izprali, zdravniška reševalna postaja sta mu rano zašila. Nato pa sta fanta poslala v bolnišnico. Našim mesarjem pa bi bilo resno svetovati, da opuste to nevarno navado, nositi odprti nož pri telesu.

© Še en velik vlom v gostilno. Vlomilec so postali po prvi komaj dveh mesecih v Ljubljani zopet zelo živahni. Včeraj so vlomili v Fabjanovo hišo, dan prej, v noči na sredo, pa so temeljito izropali tudi Petričve dalmatinske restavracije na Dunajski cesti. Odnegli so večje količine gnjati, sira, salam, klobas, kruha, slanice, konzerviranih rib, jedilnega orodja, 10 litrov slivovke, 19 steklenic drugih likerjev in žganja, 104 litre vina, več cigare, več namiznega perila in nič manj kot 167 kosov srebr, orodja; dalje niso pozabili celo na igralne karte, svinčnike, šal in razno perilo. Skupno trpi lastnik restavracije okrog 17.000 Din škode. Vlomilec so morali biti trije, vsaj tako sklepa policija po sledovih, ki so jih pustili. Na vsak način so odšli imeniten plen. Ker so vse dosedaj znane vlomilske tolpe v Ljubljani pod ključem, ni izključeno, da se je pojavila sedaj nova tolpa, ki je prav uspešno pričela z novo serijo vlomov.

© Poiskusi samoumora? Včeraj zjutraj so prepeljali v bolnišnico z reševalnim avtom globoko nezvestnega magistratnega uradnika Ivana B. iz Soteske 8. Najbrže je v samomorilnem namenu — ni izključeno niti nesreča — izpil večjo količino veronala (po drugi verziji broma). Pri njem so našli tudi količino strihuina, kar kaže, da je B. morda res imel samomorilne namene. Njegovo stanje je težko, ker se do večera še ni prebudil iz nezvesti.

Maribor

□ Pred gradnjo pohorske ceste. Kakor znano se je v teku lanske sezone sprožila misel, da bi se preko Pohorja zgradila avtomobilska cesta, ki bi bila za razvoj našega avtomobilizma največja pomena. V tem smislu so se storili potrebni koraki pri pristojnih samoupravnih in državnih činiteljih ter beleži tozadevno posredovanje svoj prvi uspeh Kraljeva banska uprava (gradbeni oddelek) je namreč te dni že razpisala komisijo za zgraditev ceste na Pohorje. Komisija se sestane dne 6. marca na kolodvoru v Hočah, da pregleda cestno progno Hoče—Reka—Mariborska koča—Sv. Arah; dne 7. marca se bo vršilo nadaljevanje komisijskega oglada na cestni proggi Sv. Arah—Smolnik—Ruše in nazaj; dne 8. marca pa se bo pregledala progga Sv. Arah—Sv. Martin—Slovenska Bistrica. Komisije se poleg vodstva gradbeno tehničnega oddelka banske uprave udeležijo tudi zastopniki mariborskega in slovenjebistrskega okrajnega cestnega odbora, zastopniki odbora za gradnjo omejenih cest ter pristopnih okoliških občin. Z razpisom omejenih komisije je banska uprava pokazala svoje globoko umevanje za gospodarsko-komunikacijski napredek našega Pohorja. Razen tega so važni tudi tujsko-prometni momenti, ki dobivajo ob narču za gradnjo pohorske vzpenjače še poseben pomen. Z gradnjo omejenih cest pa se bo v znatni meri ustvarila možnost pospešenega razvoja avtomobilizma ter se bo poglobila popularizacija Pohorja, s čimer bo v tujsko-prometnem oziru pridobil tudi Maribor, ki se bo po otvoritvi modernega kopališča na Felberjevem otoku ponašal lahko z zgledom pospeševanja tudi drugih sportnih panog vtrci turizma in avtomobilizma.

□ Tajne tovarnih vozov. Zagonetno so včasih tovarni vozovi in nekaj kakor skrivnostna uganka lega v temne njih kotičke. Nadejal se je Kajetan Z., gozdni delavec iz Frama, sreče in se splazil v temo tovarnega voza. Šentiljskih finančnih organov firbec pa je neuteleljivo; zanihali so nekaj kakor po »švercarju« ter privlekli skozi polupriprta vrata Kajetana iz Frama, ki je že v naslednjem trenutku kakor blisk šinil proti bližnjemu gozdičku. Skozi temno noč so odjeknili streli, kakor zadet se je zrušil Kajetan na zemljo. In že se je vzel na noge ter zdiral naprej proti gošči. Rešil se je bil sicer dobršnega omota, ki ga je med begom vrgel od sebe in v katerem je bilo saharna in sladkorja ter druge švercarske robe; toda Kajetan se očitno ni dovolj stremil v teku na dolge proge, v čemer pa so šentiljski finančni organi priznali mojštri ter nadkriljevalci Tihotapče se je znašel v rokah tukajšnjih carinskih organov, pri katerih bo imel odrajalati precej penozov, ki gredo že v jurke.

□ Podjetni Mariborčani. Mariborčana Lešnik in Ogner sta zaprosila za koncesijo prevažanja oseb z avtobusom na proggi Podčetrtek—Sv. Peter pod Sv. gorami—Biseljsko—Dobova. Omenjene progge nameravata podjetna Mariborčana razširiti do Zagreba.

□ Pri nakladanju blodov se je ponesrečil 58-letni voznik Ivan Šavcer iz Brezna. Težak hlood mu je padel na desno nogo ter jo zdrobil. Ponesrečenca so prepeljali v tukajšnji bolnico.

□ V prodajalno konzumnega društva na Afeksandrovih cesti se je v noči na četrtek prihitel napogratni vlomilec; navrtal je blazajno, v kateri pa je bilo denarja samo za jurja. Zdražen nad nedostatkem penozov se je neznan Mihec znesel nad svinjskimi reberčki, ki jih je iztaknil v prodajalni, ter jih potem, užejan od naporne dela, zalil s slivovko. Na podlagi številnih sledov je bilo moč gočito dognati; niso se pa mogli ugotoviti prstni odtiski, ker je nedoganeč očitno brijtna butica in ker se je v tej lastnosti poslužil rokavic, kar je daktiloskopsko Grobinu znatno otežilo izsledovalni posel. Obstoja domneva, da gre za eno in isto rokavniško družlo, ki se je pred nekaj dnevi oglašila tudi v šrambi mariborskega dvora in pustila za seboj neovrgljive dokaze svojega nočnega poseta — svinjsko glavo sredi šrambe.

★ Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenju h krvavenju v možganih ter napadom mrtvouda zagotavlja naravna »Franz-Josef« grenčica lahno odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žilic so dognala, da »Franz-Josef« veda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

DRŽAVNI

delavci stradajo, medtem ko dobivate vi in vaši podrepaniki pravične prejemke!

Ta trditve je tako zelo nasprotovala resničnemu dejanskemu stanju, da je kapitalistu zastala sapa: »No, če že govorimo o prejemkih, potem bodite radi kar tiho!« je zarjovel.

Revolucijska junakinja je videla, da uhaja njen obsikovalec čez oje in ga je hotela povrniti v pravo strugo. Zato je ponovila: »Zopet kličem, naj pade prokletstvo na vaše glave!«

»Le kličite, briga me!« je rekel kapitalist, »saj tudi jaz marsikoga lahko pokličem. Državna kontrola, naprimer, kje si?«

»O, tvoji podkupljivi podrepaniki bodo navkram obmolknili kadar bo napočila ura maščevanja!« je zopet poskusila junakinja umik v pravcu predpisanega besedila.

»Tega pa ne boste dočakali! Noben od nas ne bo obmolknil. Saj veste, da nimamo zdaj carjevih časov! Ta leta so že minila, kadar ste vi lahko z režiserji ljubimkali in za to prejemali izredne doklade!«

Zdaj se je junakinja razjezila: »Podla duša!« je rekla dokaj čuvstveno.

»Postopajka, nič!«

Občinstvo je opazilo, da postaja boj na odru iskren, in je izbruhnilo v besen grohot. »Le počakaj, ne misli, da boš vedno lahko lenobo pulsala!« je nadaljeval kapitalist, ko je za trenutek nehala ploskanje, »ti bomo še stopili malo na prste!«

Revolucijska junakinja je rožljaje dvignila obe uklenjeni roki in kapitalistu pokazala dve figi: »Ali si videl? Tu imaš! Meni že ne boste kos!« Sodrjala.

»Kaj pa ste vi potem?«

»Podlež!«

»Vi ste podli!«

»Živ-vi-j-jole!« je vmes vpilo občinstvo.

Med tem je izbruhnila onstran kulis prava zmeda. Šepetavec se je do pusu prikazal iz svoje kolibe in je obema umetnikoma na glas priporočal, naj se »pomnita vnamar puščeni!« zaključnih stavkov. A igralca sta bila preveč vneta za svobodno vsvarjanje: »No, bova še videla, kdo bo na cilindru ostal!« je vpila junakinja, »tega ti ne bom nikoli pozabila, ti, gad!«

»Joj, kako me je strah!«, jo je dražil kapitalist, »ne, le primi, primi, ugrizni me, če le moreš, pasja noga!«

»Zepar! Nevoščljivce!«

V naglici poklicani režiser je priletel, poslušal in sklenil: »Vraga! Kdo bi ju zdaj ustavil? Le spustite revolucijo na oder, da bo konec tega prizora!«

Takoj je volio zagrnela pločevina, rdeča luč se je razlila in s pretiranim peketanjem je prilomastila na oder množica igralcev, na čelu katere je korakal njen govornik, oni stari delavec, ki ga je bil v predhodnem dejanju kapitalist odpustil. Množica se je po vojaško v pravilnih šesterostopih razvrstila na odru Stari delavec je junakinji spustil na pleče roko in svečano rekel: »Revolucija je zmagala, tovariši! Zdaj bomo lahko pravično razdelili naše dohodke, in odklenkalo bo krivičnosti, ki je vladala doslej!«

»Tako jel Ura!« je zavpil kapitalist in vrgel cilindri v zrak Revolucijska junakinja se je jezno otresla starega delavca: »Bežito stran z vašo umazano tenco! Saj itak slišim vaše bedarije!«

Nevoljno je odvrgl okove, se zadnjič nasmešnila občinstvu in izzivalno odkorakala proč. Stari delavec, kateremu so padli okovi na nogo, je zastakal od bolečine in skočil v zrak. Zastor se je spustil.

(Ogonjok, Moskva.)

☐ Smrtina kosa. Preminuli so: Umrl je v visoki starosti 81 let Rajmund Denk, bivši garderober mariborskega gledališča, Koroska cesta 90. Pogreb danes ob 16 iz nrtvašnice na mestno pokopališče. — Jože Mom, mizarški mojster in posestnik iz Podove, star 65 let. Pogreb danes ob 14 iz nrtvašnice na magdalensko pokopališče. — Felicijan Fijalkovsky, vojaški računski svetnik v pokoju, star 70 let, Koroska 34. Pogreb jutri ob 15 iz kapele na mestnem pokopališču v Fobrežu.

☐ Mladenci, rojeni 1. 1912, ki bivajo v mestu Mariboru, pa se še niso prijavili pri mestnem vojaškem uradu kot vojni obvezniki, se opozarjajo, da nemudoma zadostijo tej dolžnosti, ker se bodo v nasprotnem slučaju strogo kaznovali v smislu določil vojaškega kazenskega zakona. One mladeniče, ki so pristojni v mariborsko mestno občino, a ne bivajo v mestu, so starši dolžni, da jih naknadno prijavijo.

☐ Vsi rezervni in vpokojeni častniki kakor tudi častniki v ostavki s stalnim bivališčem v Mariboru, ki do danes nimajo vojaškega razporeda, naj se zglašijo najdalje do 27. t. m. v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11, kjer se sestavlja tozadevni seznam.

☐ Zbescnela mačka se je podila vzdolž Tvorinjske ulice ter se zalevala za hito in razdraženo stisnjo vse na okoli. Vsa zbegana je bila gmajna ob Tvorinjski ulici in si ni vedela prav pomagati. Da je mačka stekla, so zadrževali ter mislili na izhod iz zagate. Prišla je nazadnje cela komisija skupaj, ugnala zbescnelo mačko v spokojstvo in pomirjenje ter ugotovila dejansko stanje: terpenina so nalihi ubogemu mačetu nebrzdani in malopridni gorglji iz Tvorinjske in sosednjih ulic v okolje poglavitih zarastkov zadnjih okončin in povzročili so tem, da se je za cel popoldan razburila gnajna ob Tvorinjski ulici.

Celje

☐ Celjski mestni občini vrnjena pristojnost. Ban dravske banovine je na podlagi čl. 19. in 20. zakona o notranji upravi in §§ 21. in 49. občinskega statuta za mesto Celje z dne 21. januarja 1897, drž. zak. št. 7, odredil, da se s 1. marcem 1930 vrne mestni občini celjski v poslih, ki so nastajajo na 1. stanovske matice in sklepanje zakonov, 2. ljudsko štetje, 8. volitve v zakonodajna zastopstva, 4. socialno zavarovanje delavcev in namestencev, 5. vodno pravo in 6. bogoslužje, pristojnost, ki ji je bila odvzeta in preneha na okrajnem delu v Celju z naredbo celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 7. julija 1920, Uradni list z dne 16. julija 1920, št. 278-84.

☐ Julijske Alpe in Karavanke je naslov prihodnjemu prosvetnemu večeru, ki ga priredi Prosvetno društvo v Celju v ponedeljek 24. t. m. ob 8 zvečer. Predavanje bo imel g. prof. Janko Makar, ki je za ta večer poleg lepih skopičnih slik pripravil tudi krepke planinske ocvirke.

☐ Ustanovitelj »Glasnika Najsvet. Sreč v celjski bolnici. Ze več mesecev leži v celjski bolnici župnik iz Zuzma preč. g. Jakob Palir težko bolan. Našim čitateljem morda ta gospod ni več tako znan. Kdor pa je doživel mladostne dni enega danes najbolj razširjenih slovenskih nabožnih listov, t. j. prejšnjega »Glasnika Najsvetjših Sreč, ki mu je sedaj naslednik »Glasnik Presv. Srca Jezusovega, ta ve, da je ime župnika Jakoba Palirja najtežje svezano s postankom in prvimi letniki »Glasnika«. Čeprav daje sedanje stanje bolnika upanje, da bo okrevl, vendar naj bi se ga hvala srca bravcev »Glasnika« bolnega apostola Srca Jezusovega spominjala v molitvi.

☐ Občni zbor Trgovskega društva v Celju. Dne 18. t. m. se je vršil XXI. redni občni zbor Trgovskega društva v Celju v posvetovalnici gremija trgovcev Celje. Udeležilo se ga je zadovoljivo lepo število članov. Pregled o društvenem delovanju je po toplem pozdravu podal društveni predsednik g. A. Fazarinc. Ugotovil je, da se nameravani obisk industrijskih podjetij ni mogel izvršiti, ker industrijska podjetja takrat, ko ima trgovstvo prosto, običajno ne obratujejo. Pač pa so vsa industrijska podjetja za to akcijo pokazala polno razumevanje. Veliko zadovoljstvo je izzvala ugotovitev, da se je misel tečajev povsem poročila. Sedaj ima društvo tečaj za nemščino, ki ga obiskuje 36 trgovskih namestencev. Poročal je dalje, da so pravila »Trgovskega bolniškega društva v Ljubljani« potrjena, s čimer je njega obstoj in samostojnost zjamčena. S tem je končana večletna trnjeva pot našega trgovstva v tej stvari in odpadle bodo številne doloma upravičene pritožbe zavarovalcev. Razložitelj je uvedbo višjega zavarovanja proti posebnemu mesečnemu prispevku po Din 20, s čimer bo mogoče nuditi zavarovalcem v bolnišniški oskrbi drugega razreda, boljše zdravila in še druge ugodnosti. Dotaknil se je tudi konkurenčnega nastopa zagrebškega društva »Merkur« in smatral, da ima ta stvar lica, kot bi hotel v Celju izbruhniti nekdanji narodnostni boj tudi na tem polju važnega socialnega udejstvovanja. — Občni zbor je računski zaključek odobril in sklenil dati odbor razrečnik. Kot delovni program za bodoče delo je društvo nastavilo: Poglobljevanje stikov med trgovci in namestenci, obisk velesejmov in industrijskih obratov v večjih skupinah ter tečaji za knjigovodstvo in jezike. Članarina je ostala nespremenjena. Za predsednika je bil ponovno soglasno izvoljen dosedanj predsednik g. Anton Fazarinc, v odbor pa ves dosedanj odbor.

Iz društvenega življenja

Glasbena prireditev v Ljutomeru. V nedeljo, dne 23. t. m. ob 4 popoldne priredi v dvorani g. Strasser violinski koncert ga. Brandl iz Maribora. Na glasovirju spremlja gđ. Minka Zacherl. Slavistični klub DSFF bo priredil v nedeljo 23. t. m. ob 10 dop. v univerzitetni zbornici svoje 4. javno predavanje. Govoril bo ob skopičnih slikah g. Bratko Kreft »O gledališki umetnosti. Cenjeno občinstvo vabilo k temu zanimivemu predavanju, Vstop prost.

Druge programno točko cerkvenega koncerta železničarskega društva »Sloga« tvori slavnostna melodija za godalni orkester in orgle, katero je napisal skladatelj Walord Davies. Skladbo izvaja na orglah kapelnik Neffat, v godalnem orkestru pa sodelujejo člani orkestralnega društva Glasbene Matice, dalje člani opernega orkestra in člani društvenega Sloginega orkestra v Ljubljani. Koncert, ki obsega poleg tega še Mallingove slike iz Svele dežele in šantilno staroslovensko slavnostno mašo, obe skladbi sta pisani za mešani zbor, soli, orkester in orgle, dirigira društveni dirigent g. Heri Svetel. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem ampak dajte jim

JEMALT

Jemalt se more dajati v vseh slučajih, kadar je potrebno jemati ribje olje. Dobiva se v vseh lekarnah.

Naši smučarji v Oslu

Danes odpotujejo z monakovskim brzim vlakom preko Jesenja, Monakova v Oslo naši smučarji, ki bodo tekmovali na velikih mednarodnih zimskih tekmah v Oslu. Našo smučaško reprezentanco tvorijo Joško Janša (SK Ilirija), novi državni prvak, luž. Janko Janša (SK Bled) in Bogomir Štrmel (Smučiči klub Ljubljana). Ekipo spremlja gospod Ante Gnidovec. Trenutno so to naši najboljši smučarji. Upamo in tudi pričakujemo, da bodo našo državo klub izredno ostri mednarodni konkurenci na tekmah častno zastopali. Tekmovalcem — smuki!

Viktorija (Zagreb) v Ljubljani

Letošnja nogometna sezona obeta že v začetku mnogo. Po uspelem gostovanju Mariborčanov je povabila Ilirija za nedeljno prvorazredno zagrebško Viktorijo. Moštvo Viktorije je v Ljubljani dobro znano. V Zagrebu se nahaja na četrtem mestu v tabeli za večno trojico Hašk, Concordia in Gradjanski. Viktorija igra zelo lepo kombinacijsko igro, s katero je dosegla že marsikatero lepe uspehe. V lanskim jesenskim sezoni beleži moštvo izredne uspehe, ki jasno prikazujejo znanje enajstorce. Naj omenimo samo najpomembnejše rezultate: proti Haški 2:1, reprezentanca Beograda 2:4, BUSK Beograd 14:0, Hajduk (v Splitu) 2:2, Concordia 4:3, Gradjanski 3:3. Ti rezultati jasno pričajo, da je Viktorija brez dvoma med najboljšimi klubi v naši državi. Tudi Ilirija je morala v jeseni na lastnih tleh kloniti pred Zagrebčani z 1:4, dočim je druga tekma končala neodločno. Zadnji letošnji rezultat Viktorije je sigurna zmaga nad kombiniranim moštvom Concordije 4:0. Tekma se je vršila prošle nedelje.

Viktorija je moštvo, ki se ne opira na razne zvezde, temveč sestoji iz izvrstno vigrane enajstorce, ki predstavlja zaradi svoje skupnosti trd oreh vsakemu nasprotniku. Moštvo je v vseh vrstah izenačeno, najboljši del je pa vseno napadalna vrsta s svojima prodornima krilima ter izvrstno desno zvezo. O postavi moštva ter o posameznih igralcih bomo še poročali.

Nogomet v tujini

Italijanska borba. Prav zanimivo sliko nudijo zadnji rezultati italijanskega prvenstva. Kar bi malokdo pričakoval, to se je zgodilo. V prvi vrsti stojičja Genova 1893 je prišla na tretje mesto v tabeli. — Koliko časa sta vodila ves italijanski boj Juventus in Genova in le pričakovali smo onega dne, ko bo eden od teh dveh najresnejših tekmecev stopil nazaj. — Juventus si je z zmago 1 : 0 nad Lazio zagotovil vodstvo v tabeli, kjer z 1 točko naskoka brani svoje mesto pred Ambrosiano. Ta je z zmago 5 : 1 nad Modeno in vsled neodločnega rezultata 2 : 2 med Genovo in Milanom prišla na drugo mesto. Tako je Genova danes tretja, njej pa sledi Torino, Alexandria itd. — Omenimo naj še poraz Triestine, katero je neprilakovano s 4 : 1 odpravil Napoli. Triestina je danes na 15. mestu prve lige.

Radio

NOVE POLJSKE ODDAJNE POSTAJE

Druga varšavska oddajna postaja, ki bo oddajala z energijo enega kilovata, je sedaj dovršena in je že pričela s poskusnim oddajanjem na valu 214 metrov. Postaja ima predvsem lokalno značaj in skuša omogočiti v Varšavi boljši sprejem na detektorjih na krajšem valu. Močna varšavska oddajna postaja pa bo še dalje oddajala na valu 1411 metrov.

Te dni se je vršila tudi slavnostna otvoritev posredovalne oddajne postaje v Lodzu. Ta oddajna postaja bo oddajala na valu 233.8 metrov z energijo dveh kilovatov. Lastnega studia pa Lodz ne dobi.

Tretja oddajna postaja, ki so jo Poljaki sedaj zgradili, je kakor smo že poročali, začasna postaja v Lvovu. Ta postaja oddaja že od 15. januarja na valu 385.1 metrov. Poljaki pa grade v Lvovu še eno močnejšo postajo z energijo 16 kilovatov. Ta postaja bo odprta sredi leta. Na Poljskem je sedaj vseh skupaj osem oddajnih postaj, vendar je samo ona v Poznani neodvisna in samostojna od Varšave. Vse druge postaje upravlja in jim daje program »Polskie Radio, Warszawa«.

Programi Radio-Ljubljana

Petek, 21. februarja: 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert Radio-orkestra. 18.30 Dr. Bohinec: O zrakoplovstvu in Zepelinovem poletu. 19.00 Gospodinjina ura: Cilka Krekova. 19.30 Dr. Leben: Italijanska. 20.00 Benjamin Ipavca večer. 21.00 Koncert Radio-orkestra. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Sobota, 22. februarja: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.00 Koncert Radio orkestra. — 18.00 G. Herkov: Esperanto. — 18.30 Dr. Grafenauer: Nemščina. — 19.00 Delavska ura. — 22.00 Časovna napoved in poročila. — 22.15 Lahka glasba.

Sobota, 22. februarja

Belgrad: 18.00 Koncert tamburaškega orkestra. 20.00 »Carobno goslic, opereta. 21.00 Večerni koncert. 22.00 »Značaj, komedija. 22.20 Pesmi na kitaro. 23.00 Plesna glasba. — Varšava: 16.15 Reproducirana glasba. 17.45 Mladinska ura. 19.25 Reproducirana glasba. 20.30 Koncert zabavne glasbe. 23.00 Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Pevski koncert. 17.30 Koncert zabavne glasbe. 19.30 Koncert vojaške glasbe. 20.30 Koncert glasbene akademije. Nato koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11.00 Reproducirana glasba. 10.15 Mladinska ura. 16.00 »Snežulčica, pravljica. 16.40 Koncert Radio orkestra. 18.10 Dueti. 20.00 »Cigan baron«, opereta. — Milan: 11.25 Reproducirana glasba. 12.30 Koncert radio orkestra. 18.30 Mladinska ura. 17.00 Koncert kvinteta iz Torina. 19.15 Večerni koncert. 20.30 Prenos opere iz milanske Seale, nato zabavna glasba. — Praga: 20.00 Pevski koncert. 21.15 Reproducirana glasba. 22.20 Koncert zabavne glasbe. — Langenberg: 17.30 Popoldanski koncert. 20.00 Predpustno zborovanje, nato plesna glasba. 24.00 Jazz na ploščah. — Rim: 18.00 Koncert Radio kvinteta. 17.30 Koncert zabavne glasbe. 21.02 Pevski koncert zabavne glasbe. — Berlin: 19.55 Roda-Roda zabava. 21.00 Kabaretni večer na ploščah; nato plesna glasba. — Kalovice: 12.05 Reproducirana glasba. 16.20 Reproducirana glasba. 17.45 Mladinska ura. 20.30 Zabavna glasba. 23.00 Plesna glasba. — Toulouse: 18.35 Zabavna glasba. 19.00 Koncert na kitaro. 19.30 Koncert solistov. 20.25 Koncert iz operet. 21.00 Večerni koncert zabavne glasbe. — Stuttgart: 10.00 Reproducirana glasba. 17.00 Plesna glasba. 19.30 Koncert na mandolino. 20.00 »Der Schwanerige«, komedija. 22.15 Zabavni koncert Radio orkestra. 24.00 Plesna glasba. — M. Ostrava: 12.00 Koncert orkestra. 19.00 Mladinska ura. 19.05 Koncert zabavne glasbe. 20.00 Pevski koncert. 21.15 Plesna glasba. 22.30 Koncert zabavne glasbe. 23.00 Zabavna glasba.

SARGOV

KALODONT

Lepši zobje,
Zdravi zobje,
Duhteča usta!

Zaposlenost v premogovni industriji

Zastoj na trgu — Praznovanje

Iz nedavno objavljenih podatkov o produkciji premoga v lanskem letu, je razvidno, da je lani narasla produkcija premoga od 1.9 na 2.3 milj. ton. Tudi v drugih državah je produkcija premoga narasla, kar je bilo vse v zvezi z izredno ostro zimo začetkom 1929. Tako se je vse pripravljalo na novo ostro zimo radi slabih izkušenj. Odjem premoga se je že v poznem poletju, zlasti pa v jeseni izredno povečal.

Toda posledice niso izostale. Pričakovanja se niso izpolnila in letos imamo prav mlo zimo. Istočasno pa so povsod še vedno znatne zaloge premoga. Zato imamo že v januarju beležiti nazadovanje produkcije in s tem tudi zaposlenosti rudarjev. Stagnacija na premogovnem trgu javljajo tudi iz drugih evropskih držav: tako je bilo v Gornji Šleziji reduciranih nad 6000 delavcev, na Češkem se je uvedlo dvoje in troje prazničnih šitov na teden. Podoben položaj je v Porurju, v

Avstriji in na Madjarskem, kjer so n. pr. reducirali delavstvo za 20%. Kakor smo že omenili, se je začelo praznovati tudi pri nas in zabeležiti imamo tudi že nekaj manjših redukcij. Vesti o nameravnem odpustu 3000 delavcev po informacijah, ki smo jih dobili na pristojnem mestu, ne odgovarjajo resnici. Pričakovati je sleer praznovanja, večja redukcija pa ne. Za naše premogovnike je najvažnejše, da so državne železnice radi svojih velikih zalog (tudi železnice se je založila za zimo) za marec naročile samo 60% one količine premoga, ki jo normalno vzamejo. Rudniki delajo sedaj na zalogo, kar jim je ravno sedaj, ko so si dogradili dovolj prostora zanje, v večji meri mogoče kakor lani. Zaenkrat večjih redukcij ni pričakovati, zlasti še, ker je splošno mnenje, da je sedanja stagnacija na premogovnem trgu skoro izključno sezonskega značaja in ni zanj iskati vzrokov v poslabšanju konjunktura.

Kredni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani

Iz poslovnega poročila za 1929 posnemamo, da je zavod tudi lani zadovoljivo posloval.

Bilanca kaže ponoven dvig hran. vlog od 59.5 na 83.0, dočim so se upniki najbrže radi manjšega izkoristitja tuzemskih kreditov zmanjšali od 381.5 na 363.7 milj. Pri lastnih sredstvih 26.4 (1928 25.0) milj. so narasla tujja sredstva od 411.0 na 446.7 milj. Med aktivni so se radi nakupov zlasti Blerovega posojila zvišali vredn. papirji od 6.1 na 12.2 in konzor. računi od 13.8 na 14.0 milj. Menično poslovanje je ostalo na lanskem višini 67.6 (68.0); zavod je svoje manj donosne naložbe izpremenil v nove kredite: banke so se znižale od 190.5 na 119.8, dolžniki pa so se zvišali od 167.9 na 236.9 milj. Blagajna znaša 24.8 (22.3) milj. Bilančna vsota zavoda je lani narasla od 469.7 na 476.9 milj. Promet je znašal 27.8 (28.7) milijarde Din. Donos se je sleer lani zmanjšal od 9.3 na 9.0 milj., na drugi strani pa so se zlasti znižali davki (od 1.2 na 0.4), zato je čisti dobiček narasel od 3.4 na 3.6 milj. Din, od česar gre 1.2 milj. v izredno rezervo. Dividenda ostane neizpremenjena: 10%.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 15. febr. 1930 (Vse v milij. Din, v oklepajih razlike napram izkazu z dne 8. febr.) Aktivni: kovinska podlaga 406.6 (—13.4), tečajna razlika 1.534.8 (—19.3), posojila: menična 1.175.7, lombardna 231.4, skupaj 1.407.1 (—12.0), račun začasne zamenjave 197.9 (—2.0); pasivni: bankovci v obtoku 5.454.2 (—101.9), račun začasne zamenjave 197.9 (—2.0), drž. terjatve 305.2 (+32.5), obveznosti: ziro 1.239.1, razni računi 161.9, skupaj 1.401.1 (+24.6), ostale postavke neizpremenjene.

Zastaranja obvezni 2 1/2% vojne škode, ki so bile izrečane za amortizacijo v l. 1925. Dravsko fin. ravateljstvo objavlja: Vse posestnike obvezni 2 1/2% vojne škode opozarjamo, da bodo dravska finančna direkcija in vse njene davčne uprave radi določb čl. 4. zakona o izplačilu vojne škode izplačevale obveznice od serij 62, 138, 159, 214, 408, 555, 1240, 1838, 2075, 2667, 2579, 2634, 2661, 2696, 2775, 2805, 3045, 3315, 3642, 3653, 4066, ki so bile v l. 1925 izrečane za amortizacijo, samo še do konca meseca februarja t. l. in da zastarajo s 1. marcem t. l. vse obveznice od prej navedenih serij, ki bi do konca meseca februarja ne bile predložene v izplačilo. Po obvestilu ministrstva za finance, oddelka za drž. dolgove in drž. kredit ni bilo dosedaj predloženih v izplačilo še 554 kosov obveznic od serij, izrečenih v letu 1925. Da te obveznice ne zastarajo, priporočamo vsem, da pregledajo svoje obveznice.

Dražba koč dižavci se vrši dne 23. marca t. l. v prostorih Ljubljanskega velesejma. Kože se sprejemajo do 23. marca.

Dobave. Splošni oddelek Dir. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 27. februarja t. l. ponudbe glede dobave raznega sanitetnega materiala; do 28. februarja t. l. pa glede dobave 95 kg motozna. Gradbeni oddelek sprejema do 28. februarja t. l. ponudbe glede dobave 60 komadov macesnovih mostnic. — Prometno-komercialni oddelek sprejema do 3. marca t. l. ponudbe glede dobave 460 kg raznih kompletnih pisav ter posameznih črk ter glede dobave 12.000 komadov matrik; do 10. marca t. l. glede dobave raznih tiskovin. — Direkcija drž. rud. podjetij v Sarajevu sprejema do 28. febr. t. l. ponudbe glede dobave 50.000 kom. kapsol. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 5. marca t. l. pri Dir. drž. žel. v Sarajevu glede dobave 70.000 komadov granitnih kok. — Dne 10. marca t. l. pa pri Dir. pom. prom. v Splitu glede dobave 350 ton domačega premoga. — Dne 4. marca t. l. se bo vršila pri Gl. san. skladišču v Zemunu ofert. licitacija glede dobave 10.000 kg čistega spirita.

Oddaja zgradbe skladišča v Turnju pri Karlovcu se bo vršila potom ofertalne licitacije, dne 12. marca t. l. pri Inženjerskem oddelku Savske div. obl. v Zagrebu.

Dobava smučarskih čevljev. Dne 25. febr. t. l. se bo vršila pri Upravi III. Zavoda za izdelavo vojne obleke v Zagrebu ustmena licitacija glede dobave 600 parov smučarskih čevljev.

Prodaja konjskega gnojla se bo vršila potom ustomne licitacije dne 7. marca t. l. pri Komandi 8. žand. polka v Ljubljani, Bleiweisova cesta stev. 3.

Borza

Dne 20. febr. 1930r

DENAR

Razen Dunaja, ki je popustil, so vsi tečaji čvrsteli. Promet je bil srednji, največ pa ga je bilo v devizah Praga in London. V vseh zaključnih devizah je intervenirala Narodna banka.

Ljubljana (V oklepajih zaključni tečaj). Amsterdam 2278.50 bl., Berlin 1355.75 bl., Bruselj 791.35 bl., Budimpešta 992.99 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 798.23—801.23 (799.73), London 375.74—276.54 (276.14), Newyork 56.62—56.82 (56.72), Pariz 222.22 bl., Praga 167.82 do 168.62 (168.22), Trst 297.29 bl.

Zagreb. Amsterdam 2275.375—2281.375, Berlin 1354.25—1357.25, Bruselj 791.35 bl., Budimpešta 991.99 bl., Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 798.23—801.23, London 375.74—276.54, Newyork 56.62—56.82, Pariz 221.22—223.22, Praga 167.82—168.62, Trst 296.276—298.276. — Skupni devizni promet brez kompenzacij je znašal 7.1 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1354.25—1357.25, Bruselj 789.82—792.85, Budimpešta 991.49—994.49, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 798.23—801.23, London 375.74—276.54, Newyork 56.62—56.82, Pariz 221.22—223.22, Praga 167.82—168.62, Milan 296.20—298.20.

Curih. Belgrad 9.123.75, Amsterdam 207.90, Atene 6.72, Berlin 123.72, Bruselj 72.19, Budimpešta 90.61, Bukarest 3.08, Carigrad 2.375, Dunaj 72.98, London 25.1975, Madrid 64.50, Newyork 518.50, Pariz 20.28, Praga 15.35, Sofija 3.7325, Trst 27.135, Varšava 58.075, Kopenhagen 138.725, Stockholm 138.975, Oslo 138.55, Helsingfors 130.55.

VREDNOSTNI PAPIRI

Na ljubljanski borzi je bila danes zaključena Kranj. ind. po višjem tečaju 285, kar je v zvezi s čvrsto tendenco tega papirja na Dunaju. Na tržišču državnih papirjev je danes oslabela vojna škoda in je do zaključev prišlo samo v promptnem blagu. Nadalje je bilo zaključeno na zagrebški borzi 7% Blerovo posojilo. Med bančnimi delnicami je prišlo do zaključev po neizpremenjenih tečajih v delnicah Union-banke, Srpske in Zemaljske. Med industrijskimi delnicami pa je bila po nižjih tečajih kakor večeraj zaključena Trboveljska, nadalje Slavex in osješka Sečerana.

Ljubljana. Celjska pos. 170 den., Ljublj. kred. 125 den., Prastedion 930 den., Kred. zavod 170 den., Strojne 75 den., Vevče 132 den., Stavlna 50 den., Šešir 105 den., Kranjska ind. 235 zaklj., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 402—403 (402, 403), kasa 402—404 (401, 403), termini: 2. 404 bl., 3. 405 bl., 12. 410—414, 7% inv. pos. 60.50—61.50, agrari 51.50 bl., 8% Blerovo pos. 90.25—90.50, 7% Blerovo pos. 80—80.50 (80.50, 80.75). — Bančni pap.: Union 204—205 (204, 205), Poljo 65—66, Hrv. 50 den., Kred. 101 den., Jugo 87—88, Ljublj. kred. 125 den., Medjun. 60 den., Prastid. 927.50—932.50, Srpska 163—164 (163), Zem. 137—138 (137, 138). — Ind. pap.: Guttman 185—190, Našice 1650 bl., Slavonija 200 den., Nihag 4 bl., Slavex 80—80 (87), Nar. žum. 40 bl., Danica 110—120, Drava 280—325, Sečerana 390—395 (390), Osj. ljev. 210 bl., Brod. vag. 110 den., Union 185—140, Nar. min. 20 den., Isis 24 den., Ragusa 425 den., Jad. plov. 490 bl., Oceanija 180 den., Trbovlje 474—478 (476, 475), Vevče 125 den., Piv. Sar. 170—180.

Belgrad. Narodna banka 8560—8600, 7% inv. pos. 83—84, agrari 51.50—52.50, vojna škoda 401—404, 3. 404.50—405, 4. 407—408, Rdeči križ 85.

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 62.75, Wiener Bankverein 21, Creditanstalt 51, Escomptes 170, Aussiger Chemische 218.50, Alpine 84.60, Trboveljska 58, Leykam 6, Rima Murany 108.60.

Žito

Na žitnem trgu danes ni bilo nikakih izprememb. Kupčija je postala nekoliko živahnija. Iz naših krajev, kjer je v poslednjem času bilo zelo malo povpraševanja po blagu, je bilo danes precej zanimanja tako za pšenico, kakor tudi za koruzo in pšenično moko.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Novi Sad. 20. febr. 1930. Pšenica: bā 77 kg 210—215, bačka 78 kg 215 do 217 1/2, gornje bačka 215—217 1/2, ban. Tisa šlep 78 kg 217 1/2, do 220, gornjeban. 78 kg 212 1/2—215, južnoban. 77 kg 197—202 1/2, sremska 77 kg 205—207 1/2, sremska 76 kg 200—203 1/2. Vse ostalo neizpremenjeno. — Promet: pšenica 12 vagonov, koruza 21 vagonov, moka 1 vagon. — Tendence neizpremenjene.

Budimpešta. Tendence zelo mlačna, promet živahen. Pšenica: marec 21.03, 21.47, zaklj. 21.02—21.04; maj 22.01, 22.44, zaklj. 22.01—22.02; okt. 22.44, 22.66, zaklj. 22.42—22.44. — R: marec 11.68—12.15, zaklj. 11.66—11.68; maj 12.45—12.95, zaklj. 12.45—12.48; okt. 14.13, 14.24, zaklj. 14.05 do 14.06. — Koruza: maj 13.45, 13.55, zaklj. 13.42—13.44; julij 13.97, 14.22, zaklj. 13.97—14.00; transit maj 12.45—1270, zaklj. 12.45—12.50.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 2 vagona hrastovih podnic in 1 vagon škorel, smreka-jelka.

Drama na lokomotivi

Dne 1. maja preteklega leta sta v Montdidieru na Francoskem stopila na lokomotivo kurjač Fauquenois in strojevodja Latteignant in odpeljala vlak proti Amiensu. Oba sta živela v napetih odnosih. Latteignant je par mesecev prej posvaril Fauquenoisa, ker je ta baje dvoril njegovi ženi. Latteignant se je ponovno izrazil, da mu je neprijetno voziti skupaj z Fauquenoisom. Tovariši so slišali, kako je Fauquenois izjavil, da bo svojemu strojevodji eno zagodel.

Krvavo kladivo.

Sto kilometrov pred Amiensom se je vlak na odprti progi nenadoma ustavil. Kurjač je tekkel ob progi nazaj in kričal, da je stroje-

Mussolinijeva najstarejša hčerka Eda se je zaročila s poslaniškim tajnikom pri vatikanskem poslaništvu, Galeazzom Ciano, sinom italijanskega prometnega ministra.

vodja Latteignant padel z lokomotive. Par sto korakov za vlakom so našli truplo nesrečnega strojevodje. Nogi sta bili odrezani in na glavi je bilo več globokih ran, ki so bile prizadejane s topim predmetom.

Preiskali so lokomotivo. Na stranski steni ozkega hodnika, ki vodi na tender, so našli kaplje krvi. Med lokomotivo in tenderjem krvave madeže. Nobenega dvoma ni bilo, da je truplo Latteignanta padlo med lokomotivo in tenderjem na tir, da pa je bil že pred tem padcem ranjen. Kurjač Fauquenois, edini, ki je bil s strojevodjo na lokomotivi, je bil aretiran. Njegove roke so izgledale, kakor da bi se kopal v krvi. Tudi kladivo, ki služi za razbijanje premoga, je bilo krvavo. Pri natančni preiskavi so našli na kladivu dva lasa, ki sta bila prav taka, kakor lasje strojevodje. Da je bil Latteignant še pred padcem na tir smrtno ranjen, so sklepali iz tega, ker so se v mlakah krvi nahajali koščki možgan. Na podlagi teh znakov in okoliščin, da je med obema vladalo neprijateljsko razmerje, so Fauquenoisa obtožili umora.

Ta izvelek iz obtožnice dokazuje, da je bil položaj za obtoženega Fauquenoisa obupen. Čakala ga je smrtna kazen, posebno še, ker je njegovo dejanje ogrožalo ves vlak.

»Jaz sem nedolžen.«

Pri glavni razpravi je Fauquenois priznal, da se je pred meseci spril z Latteignatnom. Pozneje pa je bilo zopet vse v redu. Tudi je moglo, da ga je nekoč zmerjal in kričal: »Boš že videl!« Ampak take reči železničarji med seboj ne vzamejo za resno. »Ob kritičnem času sem metal premog v lokomotivo. Latteignant je bil na lokomotivi. Med vožnjo je šel dvakrat z lokomotive pit kavo. Vem, da je strojevodjem povedano med vožnjo zapustiti lokomotivo, ampak — roko na srce — to delamo vsi, le vprašajte tovariše. Na tem mestu so posebno ostri ovinki. Vlak je vozil s hitrostjo sto kilometrov. Naenkrat sem začul glasen krik. Pogledal sem — Latteignant je izginil. Tekel sem na tender — nič. Jasnó mi je bilo, da je moral pasti z lokomotive. Hitel sem nazaj na lokomotivo in potegnul zavore. Ko je vlak obstal, sem šel par sto metrov nazaj in našel ubogega Latteignanta na tračnicah. Dvignil sem ga, pa sem takoj videl, da je mrtev. Da so bile moje roke krvave, je umljivo. Celo moja svetilka je bila vsa krvava. Krvave sledove na hodniku med tenderjem in

lokomotivo sem odkril še-le, ko smo se pripeljali v Amiens. Kako se je zgodila nesreča, mi ni prav jasno. Mojega tovariša je najbrže na ostrem ovinku vrglo in je bil pri tem težko ranjen. V tem trenutku se je skoro gotovo nahajal med lokomotivo in tenderjem, zašel v precej širok prostor med obema ter padel na tir. Ni prvič, da je strojevodja padel z lokomotive. Pred štirimi tedni se je v istem departementu zgodila podobna nesreča.

Večurni lokalni ogled na neki lokomotivi je pokazal, da je mogoče, da na ostrem ovinku sunek vrže človeka ven in da ta pade med vagon in tender. Med lokalnim ogledom pa je neki porotnik stavil vprašanje, ki se ga dotle ni dotaknil še nihče, niti državni pravdnik, niti zagovorniki: »Ali so se na ročaju zavore, za katerega je Fauquenois moral potegniti, da je vlak ustavil, našli sledovi krvi?« (Za ročaj je namreč Fauquenois moral prijeti potem, ko je zapazil, da je strojevodja izginil, in preden ga je našel.) Vprašanje so zanikali.

Strašen prizor.

Po hudem spopadu med državnim pravdnikom in zagovornikom so zaslišali vdovo ubitega Latteignanta kot pričjo. Bleda žena se je obrnila k obtoženemu in kričala: »Morilec! Morilec! Jaz vem, da ste Vi njegov morilec! Mojega moža ste spravili med štiri deske in mene med štiri stene. Mislite si, da ste na mojem mestu. Kaj ste storili?!«

Fauquenois je ves bled odgovoril: »In mislite si vi, gospa, da ste na mojem mestu. Jaz vašega soproga nisem ubil.«

Dr. Bax, sodni zdravnik iz Amiens, je izjavil, da so bili na kladivu, ki je moglo biti morilno orodje, krvavi sledovi in dva lasa, ki sta možno iste kakovosti kakor lasje ubitega. Sodni zdravnik iz Lille je šel korak dalje in je črtal »možno«. Izjavil je dalje, da so bile rane na glavi zadane, ko je pokojni še živel in da ne izhajajo od padca na tir, pač pa od udarca s kladivom. Profesor Balthasar se je pridružil izvajanjem svojega tovariša. Od izjav obtoženčevih tovarišev sta bili dve obteževalni. Strojvodja Lebourne je trdil, da je kurjač stal na takem mestu, da bi moral videti strojevodjo pasti.

Daniel Flores, 22 letni napadalec na mehiškega predsednika generala Ortiza Rubio. Poleg njega je policist, ki ga je aretiral.

Deneuve je pa izpovedal, da je še naslednji dan, ko je čistil lokomotivo, našel za kurilnimi cevmi možgane.

Ostale priče, 12 železničarjev, so izjavile, da so navedbe obtoženca popolnoma verjetne. Povedale so nadalje, da se je priglasilo nad 200 strojevodij, med njimi nad sto političnih nasprotnikov Fauquenoisa, ki bi pričali, da so prepričani o nedolžnosti svojega tovariša.

Oproščen.

Porotniki so se posvetovali tri ure. Ko je prišel predsednik porotnikov in med smrtno tišino razglasil oprostilno razsodbo, je nastalo v dvorani veselo kričanje, ki se je razširilo na ulici. Tam je bilo zbranih par tisoč železničarjev iz Amiens in okolice, ki so vihteli čepice, klobuke in vpili: »Živela Francija! Živelo sodišče!«

Rešeni kanarčki

Kakor znano, je katastrofa parnika »München« zahtevala samo eno smrtno žrtev. Toda v prvem trenutku to ni bilo tako gotovo. Ko je bilo reševanje potnikov končano, so se še vedno ali, če se morda kdo od njih ni ponesrečil. Ko so končno vse rešili, so se mornarji spomnili, da so na parniku še živa bitja, katera je treba rešiti. To pa niso bili ljudje, ampak kanarčki. Na parniku je bilo okrog 500 kanarčkov, ki so bili poslani v Ameriko. Ko so parnik potegnili iz vode, so se mornarji podvizali, da pogledajo, če kanarčki še živijo. Bilo je seveda malo upanja za to in zato so pregledali parnik le radi formalnosti. Na veliko njihovo začudenje in veselje pa jih je pozdravilo veselo petje 500 kanarčkov. Mornarji in rešeni potniki so se silno razveselili, ko so zaslišali zopet njihovo milo žvrgolenje.

Nevarna zaprisega predsednika v Mehiki. Novi mehiški predsednik general Ortiz Rubio pri zaprisegi. Pet minut kasneje je streljal nanj dijak Flores.

20 oseb se vdrló na ledu

Iz Memela poročajo, da se je na jezeru Platelai pripetila strašna nesreča. Zgodaj zjutraj se je večje število ribičev na saneh odpeljalo na jezero, da bi tam ribarili. Popoldne se je dvoje sani, ki so bile privezane druga za drugo in katere je vlekel konj, vrnilo čez led nazaj. Na obeh saneh je bilo skupaj 20 oseb. Sredi jezera so se prve sani vdrlé in potegnile tudi druge za seboj v globočino. Z največjim trdom se je dvema ribičema posrečilo, da sta se rešila iz vode in hitela po pomoč. Skupno je bilo rešenih enajst oseb. Ena žena in osem mož pa je utonilo.

Ljeningova vdova o otroškem življenju

Te dni je v moskovski »Pravdie« objavila Ljeningova vdova Krupskaja članek, v katerem našteva neizpolnjene načrte, ki so pripravljene za novo organizacijo otroškega življenja v Sovjetski zvezi. Zelo malo je storjenega v pogledu obrambe otroških pravic. Krupskaja pravi, da je zelo omejen člen zakona, ki ščiti deca pred neznanjem in izrabljanjem. Zakonodaja je v tem pogledu zelo slaba. Zakoni, ki se tičejo otrok, niso sistematični in širši javnosti precej neznani. Krupskaja piše, da mnogi ljudje, bodisi meščani ali vaščani, zelo redkokdaj vedo, da obstoje zakoni, ki prepovedujejo, da bi se otroci tepli.

Ravno tako dosedaj še ni rešeno vprašanje glede obveznega obiskovanja šole. Radi tega se v mnogih krajih nihče ne briga, da bi se otroci naučili pisati in brati. Prav tako je tudi z otroško prehrano. V resnici je bilo organiziranih veliko število javnih kuhinj za prehrano dece, toda prekmalu se je pokazalo, da to precej stane in da ni zadosti sredstev za to. Padi tega se otroške kuhinje druga za drugo zapirajo. Ravno tako je naletela na velike zapreke naredba, da se malim otrokom daje po šolah malica.

Krupskaja je omenila tudi načrt, da se poleg delavskih kasarn, šol in prenočišč uvede tudi otroška zavetišča. Tudi to vprašanje še ni praktično obdelano. Dalje pravi Krupskaja, da v Sovjetski Rusiji še sedaj niso ustanovljeni tipi šolskih zgradb, otroških domov in otroških ustanov in da ni zakona, ki bi poskrbel, da se v novo zgrajenih hišah prepušče prostori za skupna otroška stanovanja, kuhinje, telovadnice itd.

Na koncu svojega zanimivega članka pravi Krupskaja, da bi morala biti vprašanja glede organizacije otroškega življenja na dnevnem redu povsod. Sicer ima Rusija danes pred seboj važnejša vprašanja, kakor kolektivizacija in sploh industrijski načrt, vendar bi se morali sovjeti obenem s tem pobrihati tudi za rešitev vprašanja otroške organizacije.

Stara zgodba in londonska konferenca

Te dni je neki francoski list objavil zanimivo zgodovinsko anekdoto. To je posvetil francoskim delegatom na konferenci za pomorsko razorožitev v Londonu, da jim bo izhodišče za pogajanje s tujimi delegati, ki govorijo angleško, pa bodisi delegati Anglije ali delegati Združenih držav. Po tej posvetitvi objavlja list odlomek iz pisma markize de Pompadour, ki ga je pisala grofu d'Albemarle, poslaniku angleškega kralja na francoskem dvoru. Pismo je datirano leta 1750. in se nahaja na 273. strani tretjega zvezka zbirke dopisov markize de Pompadour. Pismo se glasi: »Mylord, zvedela sem, da ste pred včerajšnjim ob priliki večernega banketa v večji družbi govorili o meni stvari, ki sploh niso resnične in ne spadajo v usta poslanika. Vsi vemo, da ste Vi človek, ki se veseli življenja. Nisem pa vedela, da znate napadati žensko, ki ni navzoča in ki napram Vam ne čuti niti spoštovanja niti mrznje. Če bi bili podanik našega kralja bi se Vam osvetila s tem, da bi Vas tajno prezirala. Vi pa ste poslanik velike države. Radi tega dovolite, da Vam z ozirom na to državo in ne z ozirom na Vas, raztolmačim Vaše nepravilno postopanje.

Vaše tolmačenje in Vaše žalitve glede obnavljanja francoske mornarice so bile prečitane v kraljevskem svetu in so bile spoznane za zelo smešne. Naš minister mi je pokazal to tolmačenje in jaz sem izrazila svoje mišljenje na alegoričen način s tole bajko: »Ko so živali sklenile med seboj mir, se je volk obrnil k ježu in mu dejal: »Zakaj ne odstraniš svojih šivank?« — »Pristanem na to,« je odvrnil jež, »toda samo pod tem pogojem, da si najprej ti izdereš zobe.«

Mylord, tole je vse, kar sem rekla in kar sem morala reči, ko so me vprašali za svet.«

Avtomobil mehiškega predsednika. Na desni poleg okna se vidi o sledovi krogel, ki so ranile predsednika, njegovo ženo in njegovo nečakinjo.

Smešnice

»Oče, daj mi en dinar.«

»Ali nisi že nekoliko prevelik, da moleduješ za dinar?«

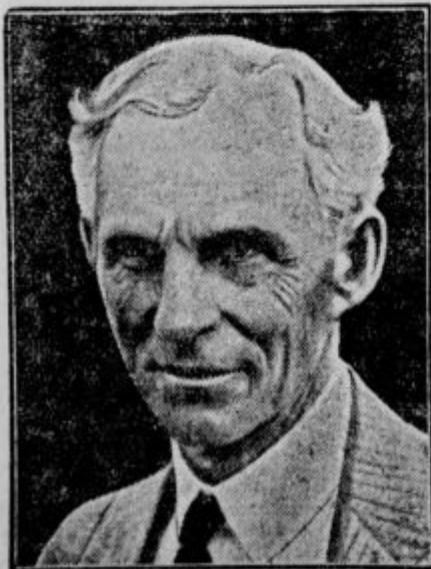
Prav imaš, oče, daj mi kovača.«

Uradnik: »Kako naj vknjižim 50.000 dinarjev, s katerimi je blagajnik utekel?«

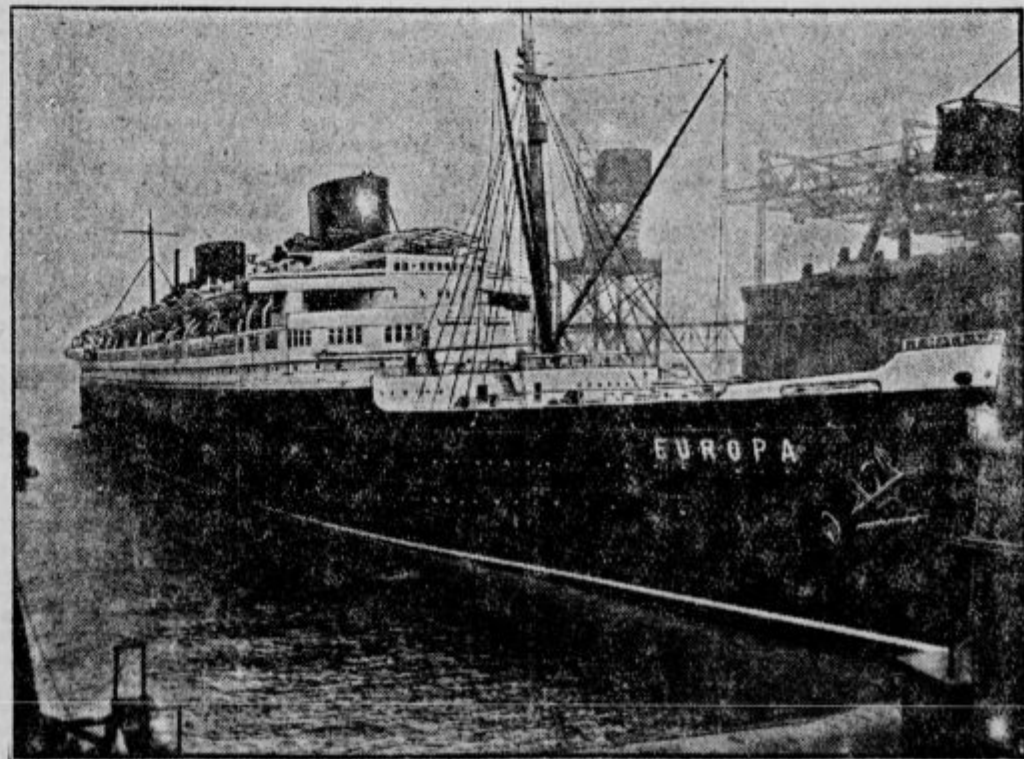
Ravnatelj: »Zapišite med tekoče izdatke.«

»Mojo hčer želite poročiti? Ali vas pa smem vprašati, kakšne načrte imate za bodočnost in če boste mogli vzdrževati svojo ženo?«

»Lahko. Imam namreč zelo bogatega strica, ki ima 75 let in se je zadnji čas začel voziti z aeroplanom.«

Milijonska ustanova Forda. Ameriški kralj avtomobilov Henry Ford je izjavil, da bo opustil svoje posle in ostanek svojega življenja posvetil vzgoji mladine. Določil je 100 milijonov dolarjev kot ustanovo za ustanovitev tehničnih in trgovskih šol.

Najnovejši nemški prekoceanski parnik »Europa«, ki je dolg 285 metrov.

Theodor Däubler v Ljubljani

«Dichters ersammelt sich Fortflut wie Spiele.
Der Vogel hat nie bis zu Gott hin geruth:
Auf einziger Stelze entflammt seine Hut:
Flamingo ersichtet vor fließendem Ziele.

Fortflut — vor fließendem Ziele... Ope-
vajoč kar koli, recimo srce nileškega delte, ka-
kor v primeru, ki sem ga iz kopice vzeti —
mimogrede ti je pesnik dal — česa? O, daleč
bi vedlo, če bi skušal vse to raztolmačiti. In na
kraj — on je le povedal vse, kdo drugi bi
znan preprostejše: Fortflut — vor fließendem
Ziele...?

Pesnik vidi. Stežka črkuješ za njim. Da
ga dojameš, da vanj prodreš, mu moraš gleda-
ti v oči. V njih je. Daleč je do njegovih oči, ki
gledajo neposredno.

Kdo bi tvegal predstaviti ga, povedati nje-
govo ime in nedopovedljivo skrivnost tega ime-
na — pa še na tem mestu, ki je komaj za be-
žno naznanilo, komaj za kratek pozdrav od-
merjeno?

Theodor Däubler živi danes med nami v
Ljubljani, nocoj nam bo govoril o Goetheju in
helenizmu, govoril svoje pesmi. Videli ga bomo
in slišali: videli bradatega, širokega čela in
žrnih, prodornih oči; slišali mehkega, dobrega,
bržnega. Toda ali ga bo kdo videl pesnika,
ki mu je vseмирje nenehoma izpreminjajoče se
domovje, z zvezdami napeto oživilni nebo-
sklon kakor zaklet in v svojo večno usodo žu-
boreč akvarij? Ali ga bo kdo videl človeka,
ki zre poln optimizma v bodočnost, dobro se
zavedajoč bedne sedanosti; ki čuvstvuje s so-
človekom v slehernem odtenku čustvovanja,
ter s končno vsoto ljudi: s človeštvom? Ali ga

bo kdo videl misleca, ki se ukvarja s stro-
gimi zakoni razumskega ocenjevanja, iz kate-
rega gre vzgon kvišku v nedogled... modri-
jana, ki v skladnost spravlja vse neenake
dele bitja: duha, telesa in odnosov v vsako
smert?

Urlico, dve — in kdor ga je videl, temu
ostane dragocen zaklad za najtišjo kamrico.
Urlico, dve — v gledališču tišina, le on govori
— in kdor ga je slišal, temu ostane glas.

Nato se zopet zgrne zastor in ti zapre oči,
zamori sluh. Zopet bo Ljubljana Ljubljana in
ti ti. Fortflut — vor fließendem Ziele...

Evo, naštejemo nekaj njegovih del: »Das
Nordlichte. — »Hesperione. — »Der sternhelle
Weg. — »Wir wollen nicht verweilen« (auto-
biografski odlomki v prozi). — »Das Stern-
kinde. — »Der neue Standpunkt. — »Der un-
heimliche Graf. — »Die blinkenden Lichter.
— »Perlen von Venedig. — »Der heilige Berg
Athos. — »Sparta. — »Päan und Dithyrambos.
— »Der Schatz der Insel.

In še povem, da se je rodil v Trstu leta
1876, kjer je bival do svojega 21. leta, da je
živel nekaj časa v Ljubljani, o kateri je sim-
patično pisal v svojih autobiografskih zapiskih,
da še nekoliko ume slovenski? O takega bi bilo
še obilo povedati!

Theodor Däubler — dobrodošel zopet v
Ljubljani! Vzemite s seboj nekaj slovenskega,
nekaj našega s svojega obiska pri nas. In naj
Te veseli, če najdeš, da je veselja vredno!

s. š.

Pismo iz Belgrada

Pred nekaj dnevi sem sporočil, da se snuje v
prestolici književni štirinajstletnik. Mesto enega,
sta te dni izšla kar dva po obliki časopisna književ-
na lista: »Kritika« in »Književne novine«. Pa sta
oba mesečnika. Okrog »Kritike« se zbira ožji krog
starejših in mlajših prestolniških književnikov.
Urednik je Miodrag Stajić. Bodočnosti listu ne obe-
tam, ker je preveč puhal in enoličen. Zanimivo je,
da je voden (in srednjedobri) članek napisala naša
najmočnejša filozofka dr. Ksenija Atanasijević. Še
zanimivejša pa je, da je leta v prvi številki »Vre-
mena« po objavi »Kritike« izjavila, da nikakor ne
soglašajo s smerjo novega lista in se odreka sodelo-
vanja. Drugi važnejši sodelavci »Kritike« so še:
Momčilo Nastasić, Marko Car, Miodrag Stajić,
dr. Milan Marković, Aleksandar Ilić, K. N. Milu-
tinović, B. Stojković. — Nekoliko boljše so »Knji-
ževne novine«, ki so mesečno glasilo pred nekaj me-
seci začete »Narodne knjižnice«. List je bolj nepri-
stransko urejen. Posebne vrednosti so pregledi ru-
ške, španske, madjarske in francoske književnosti.
Sicer poroča list o tekočih domačih dogodkih. A.
Ilić je objavil odlomek iz knjige esej »Poklonišča
bogumila«. E. Zaharov prevaja mlade pesni-
ke. Jovan Dimitrijević poroča o belgradskem glas-
benem življenju. »Književne novine« bodo uspe-
vale vsaj v toliko, ker denarno dobro stojijo, dočim
bo »Kritika« umrla kot je že ena pred leti. Oba
lista izhajata na osemih straneh časopisnega for-
mata. (Naslov: »Kritika«, Cetinjska 14, Beograd;
»Književne novine«, Hilendarska 29, Beograd.)

Geza Kohn je izdal esejistično knjigo Branka
Lazarevića »Tri najvišje vrednosti«. Pred leti je iz-
šla v češčini. Obsega tri uspele eseje o narodni
pesmi, »Gorskem vijencu« in o Meštroviću. Preje so
eseji bili objavljeni že v »Srp. Knj. Glasniku«.

V zadnjem kolu »Narodne knjižnice« je izšel
domači roman Stojana Živanovića »Gospoda za-
gonetka« s snovjo iz svetovne vojne. Izšli so tudi
trije prevodi (Valentin Katajev »Deficilije«, Pa-
nait Istrati »Kira Kiralina« in nek manjvreden iz
francoščine.)

Dušan Nikolajević pripravlja novo dramo iz
belgradskega življenja. Doslej je napisal še dve dra-
mi z belgradskim miljejem (»Dogoreli krov«, »Mno-
gajeta«) in znano »Volgo, Volgo...« z ruskim
problemom.

Todor Manojlović pripravlja knjigo »Osnovi
moderne poezije« in zbirko pesmi »Cvete«.

Ljubljanski škofijski list, 25. januarja 1930,
objavlja pastirski list ljubljanskega škofa A. B.
Jegliča, ki se bavi s perečim problemom zakona,
preprečevanja spočetja in vzgoje.

Naše g'asbeno življenje

»Pevec«, lelo X., št. 1 in 2. »Pevec«, ki jo
bil lani le še priloga Glasniku Prosvetne Zveze, je
oživel in se znova postavil na lastne noge, da za-
stopa težnje naše Pevske Zveze. Uredništvo je spre-
jel prof. M. Bažuk. — V uvodnem članku razvija
»Pevec« svoj program, ki objavlja slediti napredku
našega petja in glasbene umetnosti. David Doktorič
objavlja začetek svoje studije o skladatelju Andreju
Volariću. O Volariću se doslej še ni pisalo v mono-
grafske obliki, pa bo razprava gotovo zamašila zna-
no vrzel v tozadevni literaturi. M. B. piše o »Slo-
venski izreki« in se je od članka nadejati lepih na-
svetov, ker prilaga iz kroga pevovodskih praktikov.
Sledi Vestnik Pevske Zveze, revnika iz glasbenih
listov in Nove skladbe. Glasbena priloga objavlja
Premirno slovensko pesem za mešan zbor, Hoch-
reiterjevo Zimsko, tudi za mešan zbor, Vodopivstvo
O vebni uri za možki in Ovirsko Selev za me-
šan zbor. Hochreiterjeva pesem bo za bolj izurjeni
zbor, ostale ne bodo delale težko. Glasbena pri-
loga je zadobila hvalovredno večji format in obseg.
Naročite se na »Pevec«!

Naslop Jarca in Kogoj v Kočevju. — Na
vabilo Krajevne organizacije jugoslovenskih emi-
grantov v Kočevju sta v soboto 15. t. m. priredila
koncert operni pevec Angel Jarc in skladatelj Marij
Kogoj. — Dvorana nabito polna, razpoloženje praz-
nično. Opaziti je bilo, da si je Jarc že s prvo pesmijo
za Lajovec »Ah, kako prešla mi je mladost osovili
poslušalca. Kogojeva »Sprehod v zimic« je bila spre-
jeta z burnim ploskanjem, z nič manjšim navdu-
šenjem je bila sprejeta Wagnerjeva »Legenda o
Gralu« (iz Lohengrina). Leoncavallovo »Smej se
bajaco« pa nam je Jarc podal s takim občutkom, da
ni hotelo biti ploskanju kraja. — Pravo navdušenje
se je polastilo poslušalcev pri narodnih pesmih. Zla-
sti so izzvali ploskanje primorske narodne. Kogo-
jeve improvizacije so bile res genialne. Umetnika
sta morala ponavljati in dodajati še in še. Podar-
jena sta jima bila dva krasna šopa nageljnov s tro-
bojnic. — Po koncertu se je razvila intimna, pri-
srečna zabava, kjer je Jarc dodal še par čeških na-
rodnih pesmi in Kogoj prednašal še klavirske
improvizacije. Težko smo se ločili od njih in ob-
ljubili sta nam morala, da se v kratkem vrnejo
med nas.

— r —

HANKA, spisal A. Marby. Ljudske knjižnice
24 zvezek. — V »Hanki« imamo Slo-
venski edini roman, ki nas vpelje v
življenje malega lužičko-srbskega ple-
mena, ki ves obdan od mogočnega
nemškega naroda, ohranja svoj jezik
in svoje šege Broš 22. vez 30 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani

TA OGLAS SE OBJAVI SAMO
ENKRAT! - IZREŽITE GA IN
SHRANITE!

Sampon za nego las:

Brezov šampon, Alem, Črna gla-
va, Mazonka in Ray šampon,
komad Din 3. Elida šampon
komad Din 3/50, šampon Neige
de Cevennes komad Din 4.

Kolonjske vode:

vseh vonjev, deciliter Din 8, k temu odgo-
varjajoče steklenice za 1 deci Din 2/25, za
2 deci Din 2/50, rus a kolonjska voda, 5 gr
Din 13, 100 gr Din 22 kolonjska voda 4711,
50 gr Din 25, 100 gr Din 42, kolonjska voda
J. M. Farina 27 gr Din 8, 50 gr Din 14,
100 gr Din 25, francoska ko oniska voda Che-
ramy 1/2 litra Din 13/50, 1/10 litra Din 23, 1/8 litra
Din 40, 1/4 litra Din 67.

RUDEČILO ZA USTNE v svetli in temni bar-
vi, francosko, v kovin. tuljcu 5/50, 8, 12, 25 Din
ČRNILO ZA OBRVI v kovinastem tuljcu,
francosko 6, 8, 11, 14 Din

LAK ZA NOHTE v steklenici s čopičem
8/50, v skatli 23 Din.

VISAGINÉ za n go premastne kože, s točnim
navodilom 35 Din

PARFEMI v raznih vonjih, po steklenici 5,
7, 13, 19 Din itd. katere si izvolite izbrati v
novem katalogu, ki izide v marcu, a se Vam
dopušče brezplačno, ako si ga naročite pri
danasnji naročbi blaga,

Kompletirajte torej zalogo svojih toaletnih potrebščin, pri-
lika je ugodna; pošiljatve nad 250 Din pošljemo franko z
brezplačnim zavojem. — Za dober nakup jamčimo z ga-
rancijo: Blago, ki Vam ne ugaia, morete zamenjati ali pa
Vam vrnemo denar.

Največja trgovska in odposiljateljska tvrdka v Jugoslaviji

Kastner & Ofner, Zagreb

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20 zvečer.

Petek, 21. febr. Recitacijski večer nemškega
pesnika Däublerja. Izven.

Sobota, 22. febr.: »Krog s kredom, Red D.

Nedelja, 23. februarja, ob 15 uri: »Pogumni
čofek«, mladinska predstava pri znanih
cenah. Izven. — Ob 20. uri: »Za ljubezen so
zdravili« Ljudska predstava pri znanih
cenah. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Petek, 21. febr.: »Boheme« Red A.

Sobota, 22. febr.: »Ernanik, Red B.

Nedelja, 23. februarja ob 15. uri: »Hlasnagfni-
ca«. Ljudska predstava pri znanih cenah.
Izven. — Ob pol 20. »Netopir«, opereta Izv.

Mariborsko gledališče

Petek, 21. februarja: Zaprtio.
Sobota, 22. februarja: Ob 20 »Lepa pustolovščina«
nac. Ljudska predstava pri znanih dram-
skih cenah. Zadnjič.
Nedelja, 23. februarja: Ob 15: »Netopir«. Kuponi.
— Ob 20: »Takrat v starih časih«. Prvič.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Petek, 21. februarja ob 20: SNEG. Gostovanje Ma-
riborčanov.

UČBENIK ČESKEGA JEZIKA profesorja Oro-
žna odgovarja vedno bolj rastoči
potrebi Priučujoči čbenik z lahko-
sti in temeljitostjo obenem uvaja v po-
polno znanje češkega jezika. (Cena
broš 40, vez 50 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani

Pierre L' Ermitte:

Žena z odprtimi očmi

»Pa nam pustite vsaj gospodično Rolando! Oh,
ostanite... povejte, gospodična!... Dva slanika obe-
simo na vrtoč se kolle«

Ti malčki so bili tako iskreni v svojem izrazu
udanosti, da bi se bila teta Cecilija omeščala, če bi
nne bili vozovnici že kupljeni in ne bi visel kakor
Damoklejev meč strah pred morebitnim prihodom
Rogerja Maude nad poslednjimi minutami njenega
bivanja v Parizu.

Poslovili so se pristrčno s slovesno obljubo na
svidenje, ko bo čez deset mesecev odbila blažena
ura prihodnjih počitnic.

V pričakovanju tiste, se je bližala že druga
ura... tista neznosna ura v Parizu, ko ni časa za
nobeno opravilo, kajti vse preveč je stvari, ki bi jih
bilo treba opraviti. Teta Cecilija in Rolanda sta se
poslovili od matere gospoda voditelja, ki je postala
v enem samem dnevu tudi njima najboljša in naj-
pristronejša mati. Potem so spet odhajali po ulici Ra-
vignan in voz je odpeljal gospoda voditelja in obe
potnici na kolodvor Orsay.

Teta Cecilija ni še videla tega podzemnega ko-
lodvora. Bilo je zanjo novo doživetje, ki se je nani-
zalo k vrsti velikih doživetij tega nepozabnega tedna,
in je plesalo v njenem spominu skupaj z drugimi
počasten ples.

Gospod voditelj jima je bil kraljevski rezerviral
prostore v spalnem vozu... Kraljevski je dodal še
dve plahti in dve zglavlji.

Z druge strani pa sta se mu teta Cecilija in Ro-
landa zahvalili za pomoč, ki jima jo je izkazal tako,
kot jo izkažejo le resnični prijatelji.

Teti so silile solze v oči in Rolandi je malo manj-
kalo, da ni posnemala svoje tete... solze osvobo-
jenja... solze, ki prihajajo iz dna grenkih izkušenj...
in še solze pred jutranjo zarjo, ki bo zardela, ko bo
minila noč tovaren, in še bolj noč nehvalečnosti...

»Potniki, vstopite!...«

Piščalka je zažvižgala.

In nalahno se je vlak začel pomikati... pomi-
kati proti kolodvoru Paris-Austerlitz žalostnega spo-
mina.

Potovanje v Pariz je bilo končano.

Osemintrideseto poglavje.

Naslednjega dne.

Ob pol šestih zjutraj.

Pred petnajstimi minutami je šel vlak skozi po-
stajo Ancenis... Luči, tiri, signali, sence velikih
stamb se množijo. Ni drugače — bližamo se mestu
Nantes.

Teta Cecilija in Rolanda, ki ponoči nista veliko
spali, skušata kaj ugeniti skozi gosto zaveso teme.

Vlak se ustavi...

Malo je manjkalo, da ni teta spet zabredla v
tako usodno zmo to kakor na pariškem kolodvoru.
Silila je, da bi izstopili. Rolanda je komaj zadržala.
Zares se je kmalu nato začel vlak pomikati dalje;
in pet minut pozneje so se oglasili znani klici pod
halom kolodvora Nantes-Orléans...

»Nantes!... Nantes!... Potniki za Saint-Nazaire
in Croisic — ne izstopijo!...«

Naši znanci stojita na hodniku, v temi in mrazu.
Rolanda sprašuje po »mešanem vlak«, ki že čaka
na tiru.

Vstopita.

V tem letnem času prevaža mešani vlak, ki
edini veže Nantes-Orléans in Nantes-Etat, le malo
potnikov.

Teta Cecilija je vesela, da ni gneče.

Stari vozovi so se počasi začeli pomikati; ropo-
tali so preko ogromnega mosta čez reko Loire in čez
dober četr ure pripeljali na postajo Nantes-Etat.

Tam se je nudila povsem drugačna slika.

»Tukaj diši po gnilih ribah!...« je vzkliknila
Rolanda... »to je spet vonj našega otoka!...«

Prav zares: če je Nantes-Orléans še nekako
»kontinent« s svojim banalnim kolodvorom, ki je
podoben neštetim drugim kolodvorom, je umazani,
starinski, preprosti Nantes-Etat navzlic vsemu že pri-
morju in njega vonj pronica skozi vse špranje v
mesto.

Nikomur se ni mudilo.

Železničarji so leno obežali na vozove lokalnih
železnice table z imeni postaj, ki slovijo in proslav-
ljajo Vendejo, Bretagno, ocean:

V smeri Sainte-Pazanne...

V smeri Pornic...

V smeri Challans...

Povsodi so ležali zaboji s smrdečimi soljenimi
lokardami, morskimi lipani, raki in sardinami.

Tu in tam se je pojavila zala sablajska narodna
noža, zrakoplovu podobna avbica, kratko krilo, črne
nogavice in male lesene coklje... pa spet mornar
s platneno vrečo čez ramo... vendejski kmet...

Ljudska knjižnica, in založništvo Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani 27. zvezek: Pregled UROCI SOLNCA 24 Din, vez 32 Din, 28 zvezek: Hagard KLEOPATRA 28 Din, vez 40 Din, 29 zvezek: Savinšek IZPOD GOLICE 30 Din, vez 42 Din, 30 zvezek: Šunkiewicz NA POLJU SLAVE 28 Din, vez 40 Din, 31 zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET 24 Din, vez 32 Din, 32 zvezek: Reinmichl, ZAGORSKI ZVO-
NOVI, in dr. Slavič, NA SINAJ.

MALI OGLASI

Veska drobna vrst. ca 1-50 Din ali veska beseda 50 par. Najmanjši oglaš. 5 l. in. Oglasi nad deset vrstic se računajo v 1. Za odgovor zmanj. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe isčejo

Oženjen organist
cerkovnik (cecilijanez) z večletno prakso želi prenesti službo s 1. aprilom do 1. maja. Naslov v upravi pod št. 1979.

Gradbeni polir
Absolv. Grad. rok. šole v Ljubli. Z večletno prakso, dober risar, želi spreminiti službo. Takoj ali s 1. marcem. Ponudbe na upravo pod »Pošten in delaven« št. 2073.

Prodajalka
dobro izurjena v mešani stroki želi mesto v mestu ali na deželi. Ponudbe pod št. »Poštena prodajalka« št. 2083.

Službo določa

Vinski potnik
dobro vpeljan, strokovnjak, dobi mesto pri ljubljanski trdnici bodisi s fiksnim plačom ali provizijo. Ponudbe z navedbo zahtevane plače oziroma provizije, dosednjega službovanja in ev. jamstva, naj se pošljejo na naše upravištvu pod št. 1786.

Dekle
za vsa hišna dela, ne premlado, pošteno in pridno, iščem. Sprejem le resna dekleta, ki žele trajno službo v dobri rodbini. — Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod št. 2032.

Vajenca
krepkega in poštenih staršev, starost 14 do 15 let, se sprejme v slaščičarsko in medicinsko obrt s 1. aprilom t. l. Ostalo po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši. E. Stary nasl., Krško ob Savi.

Perfektna kuharica
se išče k mali družini poleg sobarice. Naslov v upravi pod št. 2093.

Večlansko družino
iščemo za racionalno obdelavanje večjega kompleksa zemlje in sadovnjaka v Bosni. Ponudbe je nasloviti na naslov: »Braća Kondić, Doboj«.

20% kronske bone
plačamo 62% — 66%

Uprava Merkurja - Ljubljana - Večna pot 5

Telefon 30-52

✠

S potrdim srcem naznanjam, da je nas zapustil v nedeljo dne 16. t. m. naš dobi oče, stari oče in tast gospod

Sebastian Lassnig
posestnik in pekovski mojster.

Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 17. t. m. Za obile dokaze iskrenega sočutja in vsem, ki so draga pokojnika tolažili za časa njegove težke bolezni, kakor tudi vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremili na zadnji poti, naša najiskrenejša zahvala.

Tržič, 18. februarja 1930.

Ema, por. Seljak, hči. Seljak Anton, zet.
Vera, Lea in Tonček, vnukinja in vnuk.

Zahvala

Vsem, ki so nam o priliki izgube drage soproge in mamice

Ane Skála roj. Drábek
posestnice

stali ob strani, in vsem, ki so jo spremili v tako obilnem številu na njeni zadnji poti, naša najiskrenejša zahvala.

Brežice, dne 19. februarja 1930.

Franjo Skála, soprog. Hinko in Franjo, sinova.

Vnajem**Lokal v Kranju**

na glavnem trgu za manufakturno, galanterijsko in modno trgovino, se odda z majem v najem. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na upravo tega lista pod značko »Kranj, industrijsko mesto« 1818.

Mesnico

na deželi oddam v najem. Obrniti se je na Fortuna Antona, Razdrto, pošta Šmarje-Sap.

Radio**Radio**

6 cevni kompletni, brez akumulatorja in anodn aparata istosmerni ali izmenični tok, se prodaja. Mestni trg, Ljubljana. Poizve se Skaberné.

Kupimo**Oglje in trame**

vsako količino — kupuje stalno trdnika Škrbec & Bartol Ljubljana Miklošičeva cesta 6

20% kronske bone

kupuje najkvalitetnejše po dnevni ceni Prometna bančna družba Maribor. Cankarjeva 14.

Vinsko pumpo

dobro ohranjeno, s cevmi ali brez njih kupimo. Ponudbe na upravo lista pod »Pumpa« št. 1787

Vrbovo šibje

enoletne šibice kupujem za pletarstvo. Plačam po najvišji ceni. Rabim eden do dva vagona. Ponudbe na Ferd. Murks, Wildon, Austria.

Polnojarjenik

(Vollgatter) 40—50 cm premera, se kupi. Ponudbe na: Segheria Winkler, Gorica, Salcano 326.

20% bone

kupim. Zalokar, Gospodarska 8.

Prodamo**Poročne prstane**

nudi najceneje Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred Škofijo 15.

3000—4000 kg repe

naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 1999.

Pisalni stroj

dobro ohranjen na prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Slov.« pod št. 2067.

Avtomobil »Puch«

VIII. tipa, v najboljšem stanju, se po izvanredno nizki ceni prodaja. Naslov v oglasnem oddelku pod št. 2063.

Puhasto perje

kg po 130 Din in čist beli po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 38 Din razpohtilam kuh. kg po 300 Din — L. Brozović Zagreb Ilica 82. Kemična čistilna perla

Železniška**restavracija in hotel**

s celotnim inventarjem ceno naprodaj. Poisnila daje lastnik Peter Forai, hotel »Šumadija«, Vel. Bečkerek, nasproti postaje Begej.

Obrt**Krojači pozor!**

Vzorci od moških stofov dobi na željo vsak krojač od ene naščenejšje ljubljanske trdnice. Naslov je poslati na upravo »Slov.« pod št. »Stofi« od 40 do 200.

Kaso,

vedno »večvredna« in »bolj ceni« veletrgovina

AVOLK LJUBLJANA

Resljeva cesta 21

Vezenje

nevestinih oprem, zavese, pregrinjale, najceneje in najfinije Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. — Enlanje ažuriranje, predtiskanje takoj.

Direkcija državnega rudnika VELENJE
nabavi dne 3. marca 1930 ob 11. uri dopoldne:

240 kub. m jamskega lesa
80 kub. m plohov

(polovica smrekovih in borovih)

Pogoji se določijo pri podpisani.

Iz pisarne Direkc. drž. rudnika Velenje, št. 1612-II.

Jugoslov. podružnica znane kemične tovarne išče za takojšnji nastop za notranjo in pozneje zunanjo službo

mladega moža

ki je perfektan v srbohrvatski in nemški korespondenci. Vpoštevali se bodo samo inteligentni, pridni, energični prosilci, če le možno iz kemično-farmaceutske stroke. Mesto bo trajno po sposobnosti.

Pisma z zahtevo plače pod »HAMMONIA«, na Publicitas, d. d., Zagreb, Gunduličeva 11.

DIREKCIJA DRŽAVNEGA RUDNIKA VELENJE

nabavi na dan 28. febr. 1930 ob 11. uri dop. sledeče:

5000 kg pšenične moke št. 0gg
5000 kg pšenične moke št. 0g

Pogoji se določijo pri podpisani.

Iz pisarne Direkc. drž. rudnika Velenje, št. 1682-II.

Kol najboljšo masažno in domače zdravilno sredstvo proti

revmatičnim bolečinam

zbo- in glavobolu, prehladu, trganju za negovanje telesa, ust, osvežlost, krepitev mišic, ter živčevja sploh se uporablja

že pol stoletja priznana

levja Mentol-droženka
francosko žganje

Dobiva se v originalnih plombiranih steklenicah v pristni prevojni kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom

ZAHVALA. Najgloblje se zahvaljujemo za vso ljubeznivost in sočutje, ki je bilo izkazano v bolezni najini nad vse ljubljani rajni materi, gospej

ANI REGALI

posestniki v Ljubljani

in pa za nepričakovano številne in odlične izraze sožalja ob njeni smrti, ki je naju pretresla v dno duše.

Predvsem se zahvaljujemo gospodu zdravniku dr. I. Höglju za izredno požrtvovalno pomoč najini materi v vsakem trenutku, č. sestri usmiljenki Zmagoslavi za postrežbo v zadnjih dveh tednih, č. gg. p. Salvatorju Zobcu za ponovno podelitev sv. zakramentov in duh svet. Markežu, ki je kot na klic iz onstranstva sam prihitel zvečer ob 7 iz št. Vida ter ji podelil še enkrat sv. odvezo in blagoslov, prav preden je izdihnila svojo dušo.

Gorko se zahvaljujemo vsem, ki so darovali prelepe vence in cvetje najini mrtvi materi v slovo.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, cenj. prijateljem in znancem, vsem č. odličnim damam in gospodom, ki so v tako velikem številu spremili ljubo mater na poslednji poti, zlasti se č. duhovščini, č. gg. zastopnikom ljubljanskega stolnega kapitlja, gg. zastopnikom mestne občine ljubljanske gg. predsednikom in odbornikom »Narodne galerije« in »Zveze hišnih posestnikov« ter vsem meščanom in okoličanom, č. Uršulin-skemu konventu v Monsu se zahvaljujemo za sv. maše in korne molitve, č. ljubljanskemu pa za molitve in zvonjenje.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani vsak dan ob 7 v teku meseca dni.

Svečani rekviem za predrago rajnico ob ob sedmim, v soboto dne 22. tek. meseca ob 7 zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Ljubljana - Mons (Belgija), dne 20. svečana 1930.

Dr. Jos. Regali, sin. M. Pija Regali O. S. U., hči.

20% kronske bone

kupi v okvirju svoje potrebe po dnevni ceni — ali ne pod 62%

Pučka štediona, Osijek.

Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal. Požurite se!

Št. 6332/30.

Poziv

brezkonfesionalnim in takim, ki ne pripadajo priznani veroizpovedi!

Po zakonu z dne 9. aprila 1870 drž. zakona št. 51, morajo rojstne, poročne in smrtne matice onih, ki ne pripadajo nobeni priznani veroizpovedi (to so zlasti brezkonfesionalci), voditi srezka poglavarstva, v občinah pa, kjer je občinski urad poverjen s političnim uradovanjem, ta urad (v Ljubljani torej magistrat - mestno načelstvo).

Magistrat je pa zapazil, da starši brez konfesije le deloma naznanjajo semkaj rojstvo svojih otrok, ki ne pripadajo nobeni konfesiji oziroma nobeni priznani. Tudi se ne spominjamo, da bi nam bila že kdaj prijavljena za tuvarno matico smrt osebe brez konfesije (oziroma nepriznane veroizpovedi).

Navedeni zakon določa v § 4., da je vsak rojstni in smrti primer tekom prvih 8 dni, ki slede dogodku, prijaviti.

Glede rojstev je ta rok dandanes izpremenjen po čl. 24. zakona o osebnih imenih, ki pravi, da so roditelji dolžni porodo svojega otroka prijaviti pristojnemu vodji matične knjige v 30 dneh po rojstvu. Za točno izpolnitev tega predpisa so poleg roditeljev odgovorne tudi osebe, ki so pri porodu poklicno pomagale.

Ob naznanitvi rojstva je naznaniti tudi ime, ki so ga roditelji otroku dali.

Smrtno naznanilo ima v 8 dneh podati preživeči zakonski sodrug, če tega ni, pa najbližji svojci, in če tudi ti niso tukaj, tisti, v katerega stanovanju ali hiši je taka oseba umrla.

Rojstne in smrtne primere takih oseb, če so umrle v poročnišnici, najdenišnici, bolnišnici, kaznilnici, prisilni delavnici ali drugih javnih zavodih, ima naznaniti predstojnik zavoda.

§ 6. navedenega zakona iz leta 1870. določa za opustitev prijave globo do 50 goldinarjev, kar odgovarja znesku do 500 dinarjev, pri plačilni nezmoglosti pa zapor do 5 dni.

Mestno načelstvo (magistrat) poziva vse one, ki so to svojo dolžnost morda zanemarili, da nam še nematrikulirane ljubljanske rojence brez konfesije ali nepriznane veroizpovedi z dokazili, kdaj so se rodili (izjava babice ali zdravnika, event. tudi drugih prič), pismo prijavi (kolek 5 Din) najkasneje do konca marca 1930.

Kdor bo prijavo donesnil v tem roku, ne bo kaznovan.

Starši, ki so prijavo doslej opustili, škodujejo s tem v prvi vrsti svojemu lastnemu otroku, ki bo imel, čim bo moral v šolo, največje nepravilike, ako ne bo mogel predložiti rojstnega lista. Še dosti hujše nepravilike bo pa doživel, če je deček, tedaj, ko bo stopil v vojaško starost, ker bo smatran za begunca in obtočen kaznovan po vojnem zakonu. In povsod v življenju mu bo pomanjkanje listine o rojstvu onemogočalo eksistenco.

Pač pa bo magistrat zoper malomarneže po tem roku postopal kazensko z vso strogostjo, tako radi neprilave rojstev, kakor tudi smrti. Pri tem bo višino kazni odmerjati glede na dolgot čas, odkar malomarnost teče.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 15. februarja 1930.

Zaostali državni davek do leta 1928.

lahko plačate s potrdili iz leta 1919., ki so bila izdana povodom zamenjave kron.

Prodajamo in dobavljamo ta potrdila ter prevzemamo jamstvo za njih veljavnost in da so primerna za plačilo davka.

Ne zaračunamo nikakih posebnih stroškov ne provizije. Ta ugodnost plačevanja davka s potrdili traja samo kratek čas, zato se podvžite, ker po današnjem tečaju prihranite okoli 30 do 40% davka, ki ga imate plačati.

Ako prodajate bone, pošljite jih takoj, ker po 17. marcu izgube vsako veljavo.

Po pošti nam došla potrdila ter bone zaračunavamo danes z nad 60% nominalnega zneska.

Depozitna banka d. d., Zagreb, Tomašičeva 10,
Telefon 36-79, 36-80. Brzjavke: Depozit Zagreb.